

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Ανοικτά Δεδομένα 2021: Διαφάνεια, Καινοτομία, Ανάπτυξη

Διαδικτυακή Ανοικτή Συζήτηση Υπ.Α.Α.Τ.

Ανοικτά Δεδομένα 2021: Διαφάνεια, Καινοτομία, Ανάπτυξη

Διαδικτυακή Ανοικτή Συζήτηση ΥΠ.Α.Α.Τ.

A. ΕΝΑΡΞΗ-ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ

1) Χαιρετισμός κ. Παναγιώτας Χατζηπαντελή, Προϊσταμένης της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του ΥΠ.Α.Α.Τ.

Την Τετάρτη, 26 Μαΐου 2021 και ώρες 16:00 – 18:30, πραγματοποιήθηκε από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ) διαδικτυακή ανοικτή συζήτηση με θέμα:

"Ημέρα Ανοικτών Δεδομένων 2021: Διαφάνεια, Καινοτομία, Ανάπτυξη".

Ο σκοπός της συνάντησης ήταν να ακουστούν προτάσεις για τη βελτίωση των δεδομένων που θέτει το ΥΠ.Α.Α.Τ. ανοικτά στη διάθεση των πολιτών, τόσο ως προς το περιεχόμενο όσο και ως προς τη μορφή τους.

Στη συνάντηση είχαν προσκληθεί φορείς της Κοινωνίας των Πολιτών, Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα, συλλογικοί φορείς του Αγροδιατροφικού τομέα και του τομέα Πληροφορικής, καθώς και το αρμόδιο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης. Στην πρόσκληση ανταποκρίθηκαν και συμμετείχαν εξήντα τρεις (63) εκπρόσωποι φορέων και ιδιώτες, ενώ συνδέθηκαν επίσης και παρακολούθησαν την εκδήλωση τριάντα (30) στελέχη του ΥΠΑΑΤ.

Την διαδικτυακή εκδήλωση άνοιξε η Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, κα Παναγιώτα Χατζηπαντελή, η οποία ευχαρίστησε θερμά όλους τους συμμετέχοντες για την ανταπόκρισή τους στην πρόσκληση του ΥΠΑΑΤ. Εξέφρασε την ικανοποίηση των συναρμόδιων Υπηρεσιών (του Τμήματος Οργάνωσης και Απλούστευσης, της Δ/σης Διοικητικής Οργάνωσης και Εποπτείας Νομικών Προσώπων, καθώς και του Τμήματος Υποστήριξης Υπηρεσιών Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, της Δ/σης Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης) για την ευρεία συμμετοχή στην εκδήλωση, που ξεπέρασε τις προσδοκίες όλων. Επεσήμανε ότι η ευρεία αυτή συμμετοχή δείχνει πως υπάρχει ενδιαφέρον για τα δεδομένα του ΥΠΑΑΤ, γεγονός που αυξάνει την ευθύνη μας να ακούσουμε τις απόψεις των πολιτών.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Αφού παρουσίασε τον σκοπό της εκδήλωσης, εξήγησε ότι η αφορμή για τη διοργάνωσή της ήταν η έκθεση του Εθνικού Ερευνητή για την Αναφορά Σχεδιασμού του 4^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση, στην οποία, αν και μνημονευόταν το γεγονός ότι η διάθεση ανοιχτών δεδομένων από το ΥΠΑΑΤ έχει χαρακτηριστεί best practice από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, υπήρχαν επισημάνσεις προς προβληματισμό. Μία από τις επισημάνσεις αυτές ήταν το γεγονός ότι στη διαδικασία επιλογής των στοιχείων που θα διατεθούν ανοιχτά δεν εμπλέκεται κανένας πιθανός ενδιαφερόμενος. Ένα δεύτερο σημείο προβληματισμού ήταν η διαπίστωση ότι, παρά τον μεγάλο όγκο των ανοιχτών δεδομένων, οι πιθανές θετικές επιπτώσεις από τη διάθεσή τους δεν είναι δυνατόν να εκτιμηθούν, με αποτέλεσμα η συνολική εκτίμηση να είναι: «καμία επίπτωση». Τέλος, μία ακόμη ένδειξη του περιθωρίου βελτίωσης που υπάρχει είναι το γεγονός ότι ο χώρος του ΥΠΑΑΤ στο data.gov.gr έχει μόνο δύο ακόλουθους (followers), γεγονός που σημαίνει ότι τα ανοιχτά δεδομένα που προσφέρονται δεν είναι γνωστά στους δυνητικούς χρήστες τους.

Στη συνέχεια η κα Χατζηπαντελή έκανε μία συνοπτική παρουσίαση του προγράμματος της εκδήλωσης και έδωσε τον λόγο στον κ. Κωνσταντίνο Χατζηφώτη, Σύμβουλο του Υπουργού ΑΑΤ, για να απευθύνει χαιρετισμό.

2) Χαιρετισμός κ. Κων/νου Χατζηφώτη, Σύμβουλος Υπ.Α.Α.Τ.

Μεταφέρω τους θερμούς χαιρετισμούς του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Σπήλιου Λιβανού, ο οποίος αν και ήθελε πολύ να συμμετάσχει και αυτός στη σημερινή συζήτηση, βρίσκεται στις Βρυξέλλες για την ολοκλήρωση της διαπραγμάτευσης της μεταρρύθμισης της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής, στην κρίσιμη συνεδρίαση του Συμβουλίου Υπουργών Γεωργίας και Αλιείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω και να συγχαρώ την κα Παναγιώτα Χατζηπαντελή Προϊσταμένη της Γενικής Διεύθυνσης Διοικητικών Υπηρεσιών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης για την πρωτοβουλία της διοργάνωσης της σημερινής, πραγματικά επίκαιρης και εξαιρετικά ενδιαφέρουσας, ανοικτής συζήτησης για τη βελτίωση της ποιότητας των ανοικτών δεδομένων που παρέχει το ΥΠΑΑΤ.

Θα ήθελα επίσης να καλωσορίσω και να ευχαριστώ θερμά όλες και όλους όσοι συμμετέχουν στη σημερινή διαδικτυακή εκδήλωση, πραγματικά μας ενθαρρύνετε και μας δίνετε έναυσμα να ενισχύσουμε τις προσπάθειές μας στον τομέα του ψηφιακού

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων**

εκσυγχρονισμού και μετασχηματισμού τόσο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων όσο και εν γένει της Αγροτικής Οικονομίας της χώρας.

Η διάθεση ανοικτών δεδομένων από το κράτος δεν θα πρέπει να νοείται ως απλή εκπλήρωση μιας διαδικαστικής υποχρέωσης. Αποτελεί βασικό πυλώνα ουσιαστικής δημοκρατικότητας και λογοδοσίας στο ψηφιακό περιβάλλον. Ταυτόχρονα, αποτελεί σημαντικό άυλο αγαθό της οικονομίας της γνώσης που μπορεί να χρησιμοποιηθεί στην επιστήμη, την έρευνα, την καινοτομία, την επιχειρηματικότητα.

Ο ψηφιακός μετασχηματισμός της αγροτικής παραγωγής αποτελεί κεντρική προτεραιότητα της Εθνικής Στρατηγικής για την Αγροτική Οικονομία της ηγεσίας του ΥΠΑΑΤ. Η διάθεση ποιοτικών, χρήσιμων και όσο το δυνατόν περισσότερων ανοικτών δεδομένων εντάσσεται μέσα σε αυτή τη στρατηγική. Τα αγροτικά ανοικτά δεδομένα είναι χρήσιμα και προσθέτουν αξία για παράδειγμα σε συστήματα γεωργικών προειδοποιήσεων, στην παροχή υπηρεσιών και εφαρμογών έξυπνης γεωργίας και γεωργίας ακριβείας.

Θα παρακολουθήσουμε με πολύ ενδιαφέρον τη συζήτηση και θα μας είναι εξαιρετικά χρήσιμη η συμβολή σας για τους τρόπους βελτίωσης των ανοικτών δεδομένων που παρέχει το ΥΠΑΑΤ.

3) Χαιρετισμός κ. Δημητρίου Γκούσκου

Αγαπητές και αγαπητοί διοργανώτριες και διοργανωτές, συμμετέχουσες και συμμετέχοντες της σημερινής εκδήλωσης, κυρίες και κύριοι,

Εκ μέρους της ομάδας Εθνικού Ερευνητή για την παραγωγή της Αναφοράς Σχεδιασμού του 4^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης της χώρας μας για την Ανοικτή Διακυβέρνηση, η οποία απαρτίστηκε από τις συνεργάτιδες Δρ. Ελένη Ρεβέκα Στάιου και Δρ. Ήρα Ηλιάνα Παπαδοπούλου ως μέλη, Δρ. Εβίκα Καραμαγκιώλη ως συνερευνητρια και τον υποφαινόμενο ως επικεφαλής ερευνητή, και εκ μέρους της ερευνητικής ομάδας Ψηφιακά Μέσα για Συμμετοχή που λειτουργεί στο Εργαστήριο Νέων Τεχνολογιών στην Επικοινωνία, την Εκπαίδευση και τα ΜΜΕ του Τμήματος Επικοινωνίας και ΜΜΕ ΕΚΠΑ, με χαρά και εκτίμηση χαιρετίζουμε τις εργασίες της σημερινής εκδήλωσης.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων αποτελεί, όπως και εμείς είχαμε την ευκαιρία να διαπιστώσουμε μελετώντας τις σχετικές δεσμεύσεις στο 4^ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης, έναν από τους φορείς του Δημόσιου Τομέα της χώρας μας που κατ' εξοχήν δημοσιεύουν ανοικτά δεδομένα με συστηματικό τρόπο, γεγονός που έχει ήδη αναγνωριστεί ως καλή πρακτική σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, ενώ αναδείχθηκε ως αξιοσημείωτη δέσμευση και στην Αναφορά Σχεδιασμού του 4^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης.

Μας δίνει χαρά να διαπιστώνουμε, με την ευκαιρία της σημερινής εκδήλωσης, ότι η προσπάθεια αυτή διατηρεί στο ακέραιο την συνέχεια και την προοπτική της.

Ταυτόχρονα, ας μου επιτραπεί με την ευκαιρία του χαιρετισμού αυτού να σας δώσω λίγες σκέψεις που εκπορεύονται και από την δική μας εμπειρία για την Αναφορά Σχεδιασμού του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανοικτή Διακυβέρνηση, και έχουμε ελπίζουμε να εισφέρουν κάποιους προσανατολισμούς σε προσπάθειες όπως η σημερινή.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Τα ανοικτά δημόσια δεδομένα, τα οποία ασφαλώς αποτελούν μέρος των δράσεων για την ανοικτή διακυβέρνηση, πέραν των χαρακτηριστικών τεχνικής και χρηστικής ποιότητας που οφείλουν να εμφανίζουν, έχουν και μία ακόμη πολύ σημαντική διάσταση: να εμφανίζονται, στο δημόσιο πεδίο, όχι ως λύση που αναζητά ένα πρόβλημα στο οποίο να απαντήσει, και μέχρι να βρεθεί αυτό μένει μετέωρη νοήματος, αλλά ως μια καλή απάντηση σε ένα ζήτημα πολιτικής, σε ένα ζήτημα διαφάνειας, λογοδοσίας, συμμετοχής, εξυπηρέτησης ή/και ανάπτυξης σε ένα πεδίο δημόσιας ευθύνης το οποίο να έχει ήδη εντοπιστεί, και το οποίο να τεκμαίρεται ότι μπορεί μέσω ανοικτών δεδομένων να θεραπευτεί.

Αυτός είναι και ένας πρώτος προσανατολισμός που θα θέλαμε να εισηγηθούμε στην σημερινή εκδήλωση, που ελπίζουμε να βοηθήσει να έρθουν στο προσκήνιο ζητήματα πολιτικής τα οποία μπορούν ακριβώς να υπηρετηθούν και με δημοσίευση ανοικτών δεδομένων, ώστε να υπάρχει για την τελευταία ένα σαφές νόημα σκοπού, και μια συγκεκριμένη προσδοκία ουσιαστικής προστιθέμενης αξίας και θετικής επίδρασης.

Μια δεύτερη σκέψη που θα θέλαμε να φέρουμε στο προσκήνιο είναι ακριβώς και το προσδοκώμενο επίπεδο δημόσιας επιρροής στις αποφάσεις της πολιτείας για την ανοικτή διακυβέρνηση, το οποίο, όπως διαπιστώθηκε και στην Αναφορά Σχεδιασμού, δεν ήταν στο 4^ο Εθνικό Σχέδιο Δράσης το προσδοκώμενο.

Συγκεκριμένα, η διαδικασία συνδημιουργίας του 4^{ου} Εθνικού Σχεδίου Δράσης δεν μπόρεσε να τεκμηριώσει δημόσια επιρροή πέρα από το επίπεδο Συμβουλευόμενι, στο παραπάνω επίπεδο Εμπλέκω, το οποίο έχει να κάνει με την παροχή αιτιολογημένης ανάδρασης σε όλους τους συμμετέχοντες στη δημόσια συζήτηση για την τελική αποδοχή ή όχι των προτάσεών τους, όπως ακριβώς είναι και η ελάχιστη απαίτηση των σχετικών προτύπων δημόσιας επιρροής που υιοθετεί η Σύμπραξη για την Ανοικτή Διακυβέρνηση, της οποίας η χώρα μας είναι μέλος.

Ελπίζουμε, υπό το πρίσμα αυτό, η δημόσια συζήτηση που ξεκινά με την σημερινή συνάντηση, να βρει την συνέχειά της με δημόσια σύνθεση συμπερασμάτων και, το κυριότερο, με δημόσια ανάδραση προς τους συμμετέχοντες εκ μέρους των διοργανωτών, ώστε να αποτελέσει ένα καλό

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων**

δείγμα διαδικασίας με επαρκή δημόσια επιρροή σύμφωνα με τα παραπάνω πρότυπα.

Τέλος, ένας ακόμη λόγος χαράς για την σημερινή εκδήλωση, είναι ότι έρχεται σε μια περίοδο που προβάλλει για την χώρα μας ιδιαίτερα έντονα η ανάγκη δημιουργίας ενός Πολυσυμμετοχικού Φόρουμ για την Ανοικτή Διακυβέρνηση, σύμφωνα και πάλι με τα σχετικά πρότυπα της OGP.

Το Φόρουμ αυτό, που έχει ήδη συμπεριληφθεί ως μεσοπρόθεσμο έργο στην Βίβλο Ψηφιακού Μετασχηματισμού της χώρας μας για τον ορίζοντα 2020-2025, όλοι προσβλέπουμε να δημιουργηθεί σύντομα και να μας βοηθήσει, όχι μόνο να έχουμε ένα συστηματικό σχήμα δημόσιας συμμετοχής και επιρροής στις αποφάσεις, αλλά και να ξεπεράσουμε, ίσως πρώτα από όλα, τους φόβους μας για το πώς ένα τέτοιο σχήμα μπορεί να λειτουργήσει.

Ιδού λοιπόν η σημερινή δημόσια συζήτηση, που θα μπορούσε κάλλιστα να διεξαχθεί στο πλαίσιο ενός τέτοιου Φόρουμ, και δείχνει με τον καλύτερο τρόπο ότι από τέτοιες διαδικασίες τίποτε δεν έχουμε να φοβηθούμε, παρά μόνο να κερδίσουμε.

Να κερδίσουμε σε γνωριμία και επαφή, να κερδίσουμε σε περιεχόμενο συζήτησης και ιδεών, να κερδίσουμε σε πληρότητα των τελικών εισηγήσεων, και άρα σε συναίνεση, σε αποδοχή και σε προσδοκία θετικής επίδρασης των τελικών δράσεων.

Με τις σκέψεις αυτές, και θεωρώντας την σημερινή εκδήλωση ως ένα καθαρά θετικό βήμα στην προσπάθεια της χώρας μας για την Ανοικτή Διακυβέρνηση, με χαρά χαιρετίζουμε τις εργασίες της, και ευχόμαστε σε αυτές και σε εσάς, αγαπητές και αγαπητοί, κάθε καλή συνέχεια και κάθε επιτυχία.

Β. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ

Παρουσίαση της κ. **Αργυρώς Μερκούρη** (υπαλλήλου του ΥΠΑΑΤ) με θέμα: «*Η πορεία του ΥΠΑΑΤ στα Ανοικτά Δεδομένα*» στην τηλεδιάσκεψη – ανοικτή συζήτηση, με εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών που πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη, 26 Μαΐου 2021 στην **Ημέρα Ανοικτών Δεδομένων 2021: Διαφάνεια, Καινοτομία, Ανάπτυξη**.

Στο πλαίσιο των ΑΝΟΙΚΤΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ, από το 2015 μέχρι σήμερα, το ΥΠΑΑΤ εκδίδει Υπουργική Απόφαση ετησίως επικαιροποιημένη με καταγραφή του συνόλου των ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ του Υπουργείου, με ρητή αναφορά στο ποια από αυτά χαρακτηρίζονται ως ΑΝΟΙΚΤΑ και ΜΗΧΑΝΑΓΝΩΣΙΜΑ. Μετά την έκδοση της απόφασης εκκινεί η διαδικασία σταδιακής ανάρτησης των συνόλων αυτών στο data.gov.gr, μετά από επεξεργασίες των δεδομένων και πιθανή διαδικασία ανωνυμοποίησης, αν και εφόσον κάτι τέτοιο απαιτείται από την φύση αυτών.

Για την διαδικασία αυτή, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει συστήσει θεματική ομάδα εργασίας που συγκροτείται από περίπου, 70-80 τακτικά και αναπληρωματικά μέλη από το σύνολο των οργανικών μονάδων του, επιπέδου Διεύθυνσης. Ετησίως, ενεργοποιείται η εν λόγω Ομάδα προκειμένου να καταγράψει/επικαιροποιήσει τα σύνολα δεδομένων, ανά πεδίο ευθύνης.

Ως αποτέλεσμα του έργου της Ομάδας Εργασίας μέχρι σήμερα, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει εκδώσει πέντε (5) αποφάσεις για την καταγραφή των συνόλων δεδομένων του και τον προσδιορισμό αυτών που θα είναι προς διάθεση με την ανάρτησή τους στο data.gov.gr, σε επεξεργάσιμο μορφότυπο:

(2015) ΑΔΑ: Ω7ΨΘ465ΦΘΗ-ΔΒΓ	191 σύνολα προς ανάρτηση/επικαιροποίηση
(2017) ΑΔΑ: 7ΗΝΕ4653ΠΓ-ΗΝ7	243 σύνολα προς ανάρτηση/επικαιροποίηση
(2018) ΑΔΑ: 6Ο5Λ4653ΠΓ-Ν2Θ	222 σύνολα προς ανάρτηση/επικαιροποίηση
(2019) ΑΔΑ: Ψ83Σ4653ΠΓ-Λ2Ε	152 σύνολα προς ανάρτηση/επικαιροποίηση
(2020) ΑΔΑ: Ψ1ΘΧ4653ΠΓ-ΖΔΑ	224 σύνολα προς ανάρτηση/επικαιροποίηση

Ενώ, σύντομα θα ολοκληρωθεί και η απόφαση για το έτος 2021.

Τα dataset, αφορούν επί το πλείστον τους «κάθετους» θεματικούς τομείς αρμοδιότητας του Υπουργείου: αγροτική ανάπτυξη, γεωργία, κτηνιατρική, αλιεία και τρόφιμα.

Αναφορικά με τα Νομικά Πρόσωπα εποπτείας του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΕΦΕΤ, ΕΛΓΟ, ΕΛΓΑ, ΜΦΙ, ΟΠΕΚΕΠΕ, ΓΕΩΤΕΕ, ΙΓΕ) τα σύνολα που αναρτήθηκαν μέχρι το 2020, υπολογίζονται σε περίπου 158 dataset.

Στο πλαίσιο της διεθνούς πρωτοβουλίας των Ηνωμένων Εθνών για την Ανοιχτή Διακυβέρνηση (Open Government Partnership, OGP), οι δεσμεύσεις του ΥπΑΑΤ που εντάχθηκαν στο 4^ο ΕΘΝΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ 2019-2021, προχώρησαν ένα βήμα πιο πέρα την ανοικτή πολιτική του Υπουργείου και αναφέρονταν:

- για το έτος 2019
 - στην ανάρτηση σαράντα εννέα (49) συνόλων ενώ,
- για το έτος 2020,
 - στην ανοικτή διάθεση δεδομένων από τρία (3) Μητρώα, που αφορούν στην Διαχείριση Ζωικού Κεφαλαίου (βοοειδή, αιγοπρόβατα, χοίροι), στα Ζώα Συντροφιάς (σκύλοι, γάτες), και στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων.

Πέρα από τις Δεσμεύσεις του OGP, εντάχθηκαν στην στοχοθεσία του Υπουργείου για το έτος 2021, τρεις (3) θεματικοί στόχοι σχετικά με τα Ανοικτά Δεδομένα :

- η ετήσια επικαιροποίηση της σχετικής απόφασης, για το τρέχον έτο
- ο εμπλουτισμός των υφιστάμενων ανοικτών μητρώων με νέα ανωνυμοποιημένα δεδομένα και,
- η διενέργεια ανοικτής τηλεδιάσκεψης με εκπροσώπους της Κοινωνίας των Πολιτών.

Η πολιτική του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων είναι σταθερά προσανατολισμένη στην ανοικτή διάθεση των δεδομένων του, προσμένοντας πλέον σημαντικά οφέλη, από την επαναχρησιμοποίηση αυτών, από ερευνητές και άλλα μέλη της Κοινωνίας των Πολιτών, που θα ωθήσουν στην παραγωγή καινοτομίας.

Γ. ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ - ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

- 1) **κ. Αλέξανδρος Μελίδης, μέλος της Διεθνούς Διαφάνειας Ελλάδος:** Πρώτα από όλα η πρωτοβουλία σας είναι αξιόπαινη. Παρακολουθώ τα ζητήματα της Ανοικτής Διακυβέρνησης από πριν γίνει η Ελλάδα μέλος της OGB το 2012, και είναι η πρώτη φορά που βλέπω ότι, εν μέσω υλοποίησης ενός Σχεδίου Δράσης, ένας φορέας, ο οποίος έχει αναλάβει μια δέσμευση, διοργανώνει με επιμέλεια και οργάνωση αρκετό καιρό πριν, μία εκδήλωση για να συζητήσει με τους ενδιαφερόμενους με ανοικτή μέθοδο τα ζητήματα της δέσμευσής του, να παρουσιάσει τη δράση του με διαφάνεια, όπως τη καταλαβαίνει ο ίδιος και να ζητήσει feedback. Αυτό από μόνο του είναι αξιόπαινο και μια πολύ καλή πρακτική. Έχω σημειώσει μια σειρά από ερωτήσεις. Παρακολούθησα πάρα πολύ προσεκτικά και τη δική σας ομιλία και της συναδέλφου, της κας Μερκούρη.

Η πρώτη μου ερώτηση έχει να κάνει με το αν έχετε κάποια στοιχεία για την επίδραση που έχετε πετύχει όλα αυτά τα χρόνια με τα ανοικτά δεδομένα που έχουν δημοσιευτεί, δηλαδή αν έχει αλλάξει κάτι, αν έχουν βοηθήσει σε κάτι, αν έχουν εξυπηρετήσει κάποιον στόχο ή αν όχι; Αν δεν έχετε κάποια στοιχεία, κάποια δεδομένα, κάποιες ενδείξεις, τι θα ήταν αυτό που θα σήμαινε για εσάς επιτυχία; Αυτό ήταν το πρώτο ερώτημα μου.

Το δεύτερο ερώτημα: Έχετε δεχτεί αιτήματα από φορείς για να ανοίξετε εσείς συγκεκριμένα δεδομένα; Από αυτά που είδα δημοσιευμένα και τα παρουσίασε πάρα πολύ ωραία με το εργαλείο αυτό η κα Μερκούρη, εγώ καταλαβαίνω ότι είναι δεδομένα όπως τα καταλαβαίνετε εσείς από τα πληροφοριακά συστήματα που έχετε. Έχετε δεχτεί αιτήματα από ερευνητές, από Πανεπιστήμια, από κάποια εταιρεία που θέλει να επιχειρήσει στον αγροδιατροφικό τομέα, έχετε δεχτεί αιτήματα και για συγκεκριμένα σύνολα; Το δεύτερο ερώτημα.

Πηγαίνω σε ένα τρίτο ζήτημα: έχουμε ένα νέο data από το data.gov.gr. Όσο μιλούσε η κα Μερκούρη, έκανα μια επίσκεψη στο data.gov.gr και όσο και αν προσπάθησα να βρω σύνολα δεδομένων από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης δεν κατάφερα να φέρω κάποια αποτελέσματα. Έβαλα διάφορες λέξεις, έβαλα αγροτικά θέματα, έβαλα γεωργικά, δεν βρήκα κάτι. Ούτε στις ληξιαρχικές κατηγορίες. Γνωρίζω ότι υπάρχουν κάποια ζητήματα με το data.gov. αυτή τη στιγμή, τουλάχιστον όσο είχα

παρακολουθήσει στην αρχή την νέα του έκδοση που διαθέτει τα δεδομένα μέσω ΜΤΙ, και όχι και με τη προηγούμενη μορφή, τη προηγούμενη data του gov.

Πάω στο τέταρτο ζήτημα: Είναι πάρα πολύ σημαντικό θεωρώ, όχι σαν ερώτηση, αλλά είναι μια παραίνεση και αυτό το λέω για να το ακούω και ο ίδιος, γιατί όλοι στον ίδιο χώρο λίγο-πολύ δραστηριοποιούμαστε, δηλαδή θα ήταν πάρα πολύ ωραίο να δημιουργηθεί μια κοινότητα γύρω από το ζήτημα του open.gov.agriculture, της ανοικτής αγροτικής πολιτικής, γιατί περί αυτού συζητάμε εδώ. Δηλαδή, εάν μας ενδιαφέρουν τα ανοικτά δεδομένα, δεν μας ενδιαφέρουν για να δείχνουμε ποσοτικά, ότι ανοίγουμε τα δεδομένα μας και ορίστε, και είμαστε καλοί απέναντι στην ΟΓΒ, απέναντι στους φορείς που μετράνε την ηλεκτρονική και ανοικτή διακυβέρνηση. Μας ενδιαφέρει, όπως πολύ σωστά είπε και η συνάδελφος η κα Μερκούρη, να είμαστε μια κοινότητα μεταρρυθμιστών. Αυτό είμαστε, θέλουμε να επιτύχουμε μια αλλαγή, γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό να αρχίσετε έτσι να σκέφτεστε τη χαρτογράφηση μιας κοινότητας γύρω από αυτά τα θέματα της ανοικτής αγροτικής πολιτικής, από την ΚτΠ δεν ξέρω, από τις οργανώσεις, σίγουρα θα υπάρχουν που ασχολούνται με τέτοια ζητήματα, από τον επιχειρηματικό τομέα, κάποιες start ups επίσης σίγουρα θα ενδιαφέρονται, από Πανεπιστήμια και γιατί όχι και από άλλους Κυβερνητικούς φορείς, για παράδειγμα βγαίνω από το καπέλο του μέλους της διαφάνειας και φαίνομαι σαν πολίτης. Έτσι θα ήθελα πάρα πολύ να δω να έχω συνεργασία με το Υπουργείο Ανάπτυξης, με το Υπουργείο Πολιτισμού ή με το Υπουργείο Τουρισμού και να δω ποια είναι τα καλύτερα αγροτικά προϊόντα που παρέχει κάθε τουριστικός τόπος, προορισμός, δηλαδή αυτό είναι ένα προϊόν μιας συνεργασίας, το οποίο έχει ενδιαφέρον και όχι μόνο για τους πολίτες, αλλά θα ενδιαφέρει κάποιες εταιρείες, φαντάζομαι, και αρκετό κόσμο. Αυτά θα ήθελα να σημειώσω σαν ερωτήματα, σαν ανοικτά ερωτήματα με πάρα πολύ εποικοδομητική διάθεση. Ευχαριστώ πάρα πολύ για τη δυνατότητα.

- 2) **Παν. Χατζηπαντελή**: Εμείς ευχαριστούμε πάρα πολύ. Είναι φανερό ότι είναι εποικοδομητική η διάθεσή σας. Εγώ θα απαντήσω στο τελευταίο ερώτημα. Να πω ότι αυτή την ιδέα που είχατε για συνεργασία μας με το Υπουργείο Τουρισμού, την είχαμε και τα δύο Υπουργεία, στο πλαίσιο του ανασχεδιασμού για το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Έχουμε υποβάλει πρόταση με άξονα τον αγροτουρισμό και την αγροδιατροφή. Έχουμε υποβάλει πρόταση, και το Υπουργείο μας και το Υπουργείο Τουρισμού, και κληθήκαμε από το Υπουργείο Οικονομικών να συντονιστούμε, να συνεργαστούμε και τις προτάσεις μας αυτές να τις ενοποιήσουμε. Και το κάναμε, πράγματι. Και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

όταν έλθει η ευχάριστη ώρα να υλοποιήσουμε αυτό το πρόγραμμα, όντως θα συνεργαστούμε και θα αξιοποιήσουμε τεχνογνωσία και δεδομένα που έχουμε και εμείς και το Υπουργείο Τουρισμού, οπότε μαντέψατε, χωρίς να το ξέρατε, κάτι που ήδη είναι καθοδόν. Η κοινότητα αυτή που προτείνετε είναι πράγματι πάρα πολύ καλή ιδέα, μπορούμε με αφετηρία αυτή τη συνάντηση να καθιερώσουμε κάτι που θα έχει ένα τακτικό χαρακτήρα, κάποιες συναντήσεις δηλαδή τακτικού χαρακτήρα, που θα χρησιμεύουν και για εμάς σαν ένα είδος ανάδρασης για τις δράσεις που κάνουμε, αλλά βέβαια, κυρίως, θα μας δίνουν ερεθίσματα για το τι περισσότερο μπορούμε να κάνουμε ή τι μπορούμε να κάνουμε καλύτερα. Μπορεί να με συμπληρώσει και η Αργυρώ (Μερκούρη) εδώ, σε σχέση με αιτήματα ή ερωτήματα από πολίτες, για το άνοιγμα επιπλέον στοιχείων, δεν ξέρω αν έχουμε λάβει. Αν είχαμε, κατά πάσα πιθανότητα, τακτοποιήσει. Ως προς την επίδραση και το πόσο έχουν χρησιμεύσει τα δεδομένα που έχουμε ανοίξει, και γι' αυτό δεν έχουμε στοιχεία. Η μόνη περίπτωση, που υπέπεσε στη δική μου αντίληψη, ήταν η περίπτωση ενός γεωπόνου ιδιώτη, ο οποίος αξιοποίησε στοιχεία σε σχέση με συμβουλές που βγάζει το Υπουργείο μας και τις διαθέτει ανοικτές. Ο συγκεκριμένος γεωπόνος ιδιώτης, σύμβουλος γεωργικός, μας ζήτησε την άδεια, αν και περιττεύει, να χρησιμοποιήσει αυτά τα στοιχεία για να τα επεξεργαστεί και στη συνέχεια να παρέχει αυτός συμβουλές στους πελάτες του. Αυτή είναι η μόνη περίπτωση που έχω υπόψη μου. Πιθανόν, όμως, να υπάρχουν και άλλες για τις οποίες δεν λάβαμε γνώση. Και ως προς το data.gov.gr, εκεί, νομίζω, η Αργυρώ έχει μια απάντηση για εσάς, αλλά ίσως και για τα άλλα θέματα. Την παρακαλώ να απαντήσει.

- 3) **Αργυρώ Μερκούρη:** Όπως σας εξήγησα είναι υπό αναβάθμιση και βεβαίως, προς το παρόν, δίνουμε προτεραιότητα στα υψηλής αξίας. Εδώ ερχόμαστε να δημιουργήσουμε εμείς δεδομένα υψηλής αξίας. Σίγουρα θα ανέβουν. Είμαστε σε αυτό το στάδιο της εργασίας. Ωστόσο, έχω να διαπιστώσω ότι υπάρχουν δεδομένα, υπάρχουν ήδη στο data.gov.gr, με τη νέα τους μορφή και είναι εποπτευόμενου φορέα. Είναι, λοιπόν, του ΕΦΕΤ, ένα πολύ ωραίο σύνολο που έχει να κάνει με τους ελέγχους εταιρειών με τρόφιμα, θα το δείτε κάτω από την επιλογή της υγείας. Όπως προβλέπεται στη νέα τους μορφή τα δεδομένα δεν έχουν περάσει όλα, κάποια είχαν περάσει γιατί ήταν υψηλής αξίας. Ο ΕΦΕΤ ήταν μεταξύ αυτών και τώρα ερχόμαστε και εμείς. Είμαστε από τα πρώτα Υπουργεία που θα μούνε και θα ανεβάσουμε σίγουρα στο προσεχές διάστημα, πράγματα εκεί. Κρατήστε το ενδιαφέρον σας για το αμέσως επόμενο διάστημα. Θα μας δείτε σίγουρα μέσα. Ευχαριστώ πολύ.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

- 4) **Παν. Χατζηπαντελή:** Ωραία. Θα ήθελα τώρα να δώσω τον λόγο στον κ. Καπετανάκη που ήταν ο δεύτερος που είχε ζητήσει να μιλήσει.
- 5) **κ. Καπετανάκης:** Σας ευχαριστώ. Κατ' αρχήν, να κάνω μια επισήμανση, βλέποντας τα data sets. Είναι σημαντικό κάποιος, σε σχέση με τα μητρώα, να δει ποια είναι πρωτογενή δεδομένα και ποια έχουν παράγοντα δευτερογενή τομέα. Το λέω αυτό γιατί έχουν μια διαφορετική αξία τα πρωτογενή από τα δευτερογενή δεδομένα. Ένας ενδιαφέρον τρόπος για να μπορέσει κάποιος να κτίσει αυτή τη κοινότητα που κουβεντιάζουμε είναι, κατ' αρχήν, να χαρτογραφήσει και να δει πρώτα από όλα στις Σχολές, δηλαδή σε όλες τις Σχολές που ασχολούνται με το γεωργικό αντικείμενο, κατά δεύτερο λόγο, σε διάφορους επιταχυντές, υπάρχουν ήδη κάποιοι επιχειρηματικοί επιταχυντές που ασχολούνται με τον πρωτογενή τομέα. Να έρθετε, δηλαδή, σε επαφή μαζί τους με μια πρόσκληση, έτσι ώστε να επικοινωνήσουν στα μέλη τους, δηλ. τους φοιτητές, τους μεταπτυχιακούς, για τα δεδομένα τα οποία υπάρχουν και να γίνει ένα ανοικτό κάλεσμα δίνοντας τα data sets και να ζητηθεί από τους συμμετέχοντες να πάρουν αυτά τα data sets και να δημιουργήσουν κάποια αξία, άρα να δημιουργήσουν αφηγήματα. Οπότε, εκεί πέρα, αρχίζει να δημιουργείται υψηλή αξία: πώς η ανθρώπινη εφευρετικότητα θα μπορούσε να δώσει διάφορες διεξόδους, για το πώς θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν.

Είναι ένας τρόπος ανοικτός. Προφανώς όλα τα δεδομένα μέσα από αυτή τη διαδικασία. Συνήθως, αυτοί οι διαγωνισμοί λέγονται «Hackathons» που είναι μια σύντμηση της λέξης Marathon και Hacker· παρακάμπω, πάω να βρω μια εύκολη απάντηση. Ουσιαστικά, όχι με την έννοια των hackers. Ουσιαστικά λοιπόν, με έναν τρόπο δομημένο, να εγγυηθεί ο φορέας, εν προκειμένω το Υπουργείο, προκειμένου να αναδείξουν οι άμεσα ενδιαφερόμενοι, δηλαδή τα άλλα Πανεπιστήμιά μας, ή οι Σχολές μας, ή οι άνθρωποι που βρίσκονται σε μια επιχειρηματική αναζήτηση σε σχέση με το αγροδιατροφικό, πράγματα τα οποία θα τους ενδιέφεραν ή τους ενδιαφέρουν και μέσα από αυτό, εσείς, ας πούμε σαν ζητούμενο, είναι να κατανοήσετε πώς θα τα χρησιμοποιήσουν. Επίσης, ένας καλός τρόπος να δείξετε τα data sets που έχετε, άρα δηλαδή να βοηθήσετε αυτούς τους ανθρώπους να τα χρησιμοποιήσουν. Πιθανώς, να υπάρχει κάποια μικρή επιβράβευση. Ας πούμε, να βγει μια μικρή επιβράβευση, ότι ο καλύτερος κάτι θα κερδίσει, πέρα από μια εύφημο μνεία. Παρεμπιπτόντως, να σας πω ότι το '14 συμμετείχα σε μια τέτοια διοργάνωση, η οποία λεγόταν «Hack4Food», δηλαδή μέσα σε 48 ώρες να φτιάξεις κάτι που να κάνει καλό στον κόσμο με μια ανοικτή τεχνολογία και όλα αυτά. Και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ουσιαστικά, αυτό που τότε σχεδιάσαμε, ήμασταν μια ομάδα από διάφορες χώρες, ήταν να φτιάξουμε ένα σύστημα για τον δάκο με IOD, το οποίο υλοποιήθηκε μέσα σε 48 ώρες και φτιάχτηκε ένα σύστημα όπου υπήρχαν παγίδες για να δούμε σε μεγάλη κλίμακα την εξέλιξη του φαινομένου. Μπορούσε να κάνεις προβλέψεις το πώς θα κινηθεί η περίπτωση του δάκου σε μια περιοχή, για να γίνουν οι αντίστοιχες ενέργειες που απαιτούνται, ας πούμε, σε κεντρικό επίπεδο ή σε περιφερειακό ή τοπικό. Απλά το λέω σαν παράδειγμα μιας πρακτικής του τί θα μπορούσε κάποιος να κάνει χρησιμοποιώντας IOD τεχνολογίες και μικρά δίκτυα. Προφανώς, όμως, κλειδί για να χτιστεί αυτή η κοινότητα θα είναι να γίνουν κάποιες εκδηλώσεις, δηλαδή κάποια ημερίδα, η οποία θα έχει και ένα διαγωνιστικό μέρος, μια πρόκληση δηλαδή, να τεθούν προκλήσεις προς τις κοινότητες των ανθρώπων και να απαντήσουν αυτοί για το τι είναι καλό γι' αυτούς. Ευχαριστώ.

- 6) **Π. Χατζηπαντελή:** Λοιπόν, και εδώ θα διαπιστώσετε ότι δεν είμαστε πίσω, γιατί τον Απρίλιο του 2019 είχαμε οργανώσει το «AgriFood Hackathon». Έναν διαγωνισμό που απευθυνόταν κυρίως σε ομάδες φοιτητών, με βραβεία. Το πρώτο βραβείο μάλιστα το πήραν τρία αδέρφια, φοιτητές και οι τρεις, και υπήρξε και μία δημοσίευση σε μια μεγάλη εφημερίδα, αυτές τις εβδομαδιαίες prepress, οπότε η πρακτική αυτή μας είναι γνωστή, δεν μας είναι άγνωστη, και είναι καλή ιδέα τώρα να κάνουμε ένα Hackathon, που να είναι στοχευμένο σε αυτό εδώ ακριβώς το θέμα. Δηλαδή, στην αξιοποίηση ανοικτών δεδομένων, γιατί το «AgriFood Hackathon» που είχαμε κάνει το '19, ήταν γενικά για ιδέες που μπορούν να βοηθήσουν στην ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα, στην εισαγωγή δηλαδή καινοτομιών του πρωτογενή τομέα. Πολύ ωραία ιδέα, τη σημειώνω. Η επόμενη που είχε ζητήσει τον λόγο είναι η κα Αλευρίτου, τον είχε ζητήσει μέσω του chat. Οπότε θα ήθελα να δώσω τον λόγο στην κα Αλευρίτου.
- 7) **κα Αλευρίτου:** Εκπροσωπώ την ΕΚΠΟΙΖΩ-Ένωση Καταναλωτών και Ποιότητας της Ζωής. Είμαι καινούρια στη κοινότητα αυτή, πολλά πράγματα δεν τα καταλαβαίνω, δεν έχω ειδικές γνώσεις της πληροφορικής. Εκείνο, όμως, που με απασχολεί είναι η άντληση της χρηστικής πληροφορίας και μου γεννιούνται διάφορα ερωτήματα: πώς αυτά τα ανοικτά δεδομένα προσεγγίζονται από τον μέσο καταναλωτή. Πώς αξιοποιούνται από τον μέσο καταναλωτή. Εγώ, για να πω την αλήθεια, έκανα μια προσπάθεια και δεν τα κατάφερα να βρω μια άκρη που σημαίνει ότι θα πρέπει να το προχωρήσουμε παραπέρα. Είναι μεγάλος ο πλούτος των πληροφοριών, αλλά αν είναι σε μία μορφή η οποία δεν είναι εύκολη στη χρήση της και δεν αντλείται η πληροφορία

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

εύκολα, για το πολύ κοινό είναι άχρηστη. Ενδιαφέρει μόνον ένα περιορισμένο κύκλο ανθρώπων και φορέων. Συγχαρητήρια για τη προσπάθεια, πάντως, και ελπίζω να είμαστε και εμείς εδώ και να συμβάλουμε από την σκοπιά του μέσου καταναλωτή, του απλού καταναλωτή.

Ήθελα να ρωτήσω τώρα την κα Μερκούρη κάποια πράγματα από την ομιλία της, αν έχουμε χρόνο. Κα Μερκούρη, είπατε ότι παράγεται μια υπεραξία από τη χρήση των ανοικτών δεδομένων, κάποια δις. Υποθέτω είναι σε ευρωπαϊκό παγκόσμιο επίπεδο 140 δις; Μήπως μπορείτε να μου εξηγήσετε πώς παράγεται αυτή η υπεραξία; Αυτή είναι η μία ερώτηση. Η άλλη ερώτηση που έχω είναι: η παρουσίασή σας αυτή θα αναρτηθεί κάπου; Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου; Πιστέψτε με όταν λέω ότι έχω 'φάει κυριολεκτικά' τις ιστοσελίδες των διαφόρων Υπουργείων, για να βρω πληροφορίες οι οποίες μας είναι απόλυτα αναγκαίες. Έχουμε συνεργασίες με το εξωτερικό, μας ζητούν την άποψη του α', β', γ' Υπουργείου και είναι αδύνατον να τη βρω. Όχι από το δικό σας Υπουργείο μόνο, από όλα τα Υπουργεία. Επομένως, εμένα με ενδιαφέρει να ξέρω πού είναι οι αποφάσεις του Υπουργείου σας, συγκεκριμένα, πώς είναι ταξινομημένες και να οδηγούμαι εύκολα εκεί. Θα σας πω ένα παράδειγμα, μάλλον έχω 2 παραδείγματα: το ένα ήταν όταν είχε πάρει απόφαση η Ελλάδα, πριν μερικά χρόνια, να κάνει Εθνική Νομοθεσία για την επισήμανση της προέλευσης του γάλακτος. Ήταν μια από τις λίγες χώρες σε Ευρωπαϊκό επίπεδο που το έκανε. Με ρωτούσαν από το εξωτερικό 'τι γίνεται;', και εγώ δεν ήξερα να τους πω. Και τελικά, μου στείλανε την απόφαση του ελληνικού Υπουργείου από το εξωτερικό. Ένα απλό παράδειγμα...εν πάσει περιπτώσει, δεν θα επεκταθώ άλλο.

Πραγματικά μας ενδιαφέρει, είναι εργαλείο δουλειάς για εμάς αυτό και, επίσης, ένα από τα άλλα εργαλεία δουλειάς είναι τα άτομα, οι αρμοδιότητες τους στο κάθε Υπουργείο, και τα στοιχεία επικοινωνίας τους. Είναι απαράδεκτο, δεν ξέρουμε ποιος είναι πού και γιατί, και δεν μπορούμε να το βρούμε. Σε πολλά Υπουργεία. Δεν υπάρχει, δηλαδή, μια ενιαία εμφάνιση των Υπουργείων. Και επίσης, εκεί οι αποφάσεις που είπατε κα Μερκούρη, αυτές οι αποφάσεις για τα τρόφιμα, νομίζω, δεν συγκράτησα χρονολογία, αλλά μου φάνηκαν πάρα πολύ λίγες. Μία απόφαση για τα τρόφιμα, ενώ είναι τεράστιο το αντικείμενο και το εύρος. Είπατε, βέβαια, ότι περιέχονται κάποια δεδομένα για τον ΕΦΕΤ, για τις αποφάσεις των ελέγχων και θα ήθελα περισσότερες πληροφορίες, γιατί έχω κάνει στο ΔΣ του ΕΦΕΤ, ξέρω τι γίνεται, και θα ήθελα να ξέρω που υπάρχουν στο Υπουργείο σας όλα αυτά τα πράγματα. Ευχαριστώ πολύ.

- 8) **A. Μερκούρη:** Ευχαριστούμε πολύ, κατ' αρχήν, για τις επισημάνσεις σας. Σε κάποια στιγμή, όσον αφορά τη παρουσίαση/συζήτηση που έκανα, για τα 140 δις, μακάρι να ήταν δικά μας –σαν υπεραξία δεν είναι. Ήταν από ένα κείμενο που διάβασα. Ήταν μια εκτίμηση πώς μπορούν τα ανοικτά δεδομένα να οφελήσουν την Ευρώπη. Ήταν μια εκτίμηση ότι για την Ευρώπη η ΕΕ εκτιμά πως τα ανοικτά δεδομένα θα προσφέρουν οικονομικά οφέλη, έμμεσα και άμεσα, 140 δις. Μακάρι να ήταν δικά μας, εκεί στοχεύουμε, όμως. Λοιπόν, αυτά όσον αφορά το οικονομικό όφελος και ήθελα να σας δείξω τη διάσταση και τα οφέλη, γιατί θεωρείται αναγκαιότητα και προτεραιότητα να αναπτύξουμε πολιτική ανοικτών δεδομένων. Αυτό για το πρώτο ερώτημά σας.
- 9) **κα Αλευρίτου:** Συγνώμη κα Μερκούρη. Ίσως να μη το εξέφρασα καλά, αλλά το ερώτημα μου ήτανε, για το πώς δημιουργείται αυτή η υπεραξία. Δεν το πολυκαταλαβαίνω. Δηλαδή, η χρήση των ανοικτών δεδομένων γιατί παράγει οικονομικό όφελος, πώς το παράγει;
- 10) **A. Μερκούρη:** Θα σας πω το επικοινωνιακό παράδειγμα που χρησιμοποιούσαμε εμείς για να πείσουμε τις υπηρεσίες μας να ενεργήσουν για τα ανοικτά δεδομένα. Λοιπόν, πως δημιουργείται η υπεραξία με τα ανοικτά δεδομένα. Είπαμε, το δημόσιο μοιάζει με Βαβέλ. Είναι πολλές πληροφορίες μαζί, όμως είναι κλειστές οι περισσότερες. Ένα παράδειγμα, που μας δώσανε και εμάς κατά την παρουσίαση των ανοικτών δεδομένων για να καταλάβουμε την αξία τους, ήταν το εξής. Δεν έχει να κάνει καθαρά με το δικό μας Υπουργείο, αλλά το αναφέρω μόνο για να καταλάβετε πώς δημιουργείται η υπεραξία. Υπάρχουν, λοιπόν, τα πατενταρισμένα φάρμακα στο χώρο της υγείας, τα οποία είναι ακριβά. Από τη στιγμή που έχουν πατέντα μπορείς να τα κοστολογήσεις με μεγάλη αξία και παίρνει έτσι ο ερευνητής μεγάλο όφελος από αυτό από τη διακίνησή του. Όταν περάσει ο χρόνος της πατέντας, τα φάρμακα ανοίγουν ως προς την σύστασή τους και ως προς τη διάθεση της ποσότητάς τους και έτσι μπορούν να δημιουργούν τα γενόσημα φάρμακα, τα οποία είναι σαφώς πιο φτηνά για το κοινό. Το υπουργείο λοιπόν –στην Αμερική ήταν αυτό το παράδειγμα– προσπαθούσε να επιδοτήσει το κόστος για συνταγογράφηση των φαρμάκων, προκειμένου να αποκομήσουν όφελος από την εξοικονόμηση αυτή. Έβγαλε στα ανοικτά δεδομένα απλά τις περιφέρειες, σε ένα χάρτη, όπου εκεί συνταγογραφεί ο γιατρός. Το παίρνει ο ερευνητής αυτό το δεδομένο, αφού είναι ανοικτό από το δημόσιο, και κάνει έρευνα ...και βάζει ο ερευνητής στο χάρτη αυτό, για

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ένα συγκεκριμένο εύρος, ποια φάρμακα συνταγογραφούσαν οι γιατροί, που είχε δώσει ο δημόσιος φορέας. Αυτό το έκανε ο ερευνητής, το παρουσίασε και βγήκε ότι, στις συγκεκριμένες περιφέρειες του κράτους, συνταγογραφούσαν υπερβολικά τα πατενταρισμένα φάρμακα και όχι τα γενόσημα. Το κράτος πήρε τη μελέτη αυτή, που έγινε σάλος βέβαια, και την έφερε στα δικά της σταθμά και έκανε μαζική ρύθμιση. Και δεν εφαρμόστηκε στο σύνολο του κράτους, γιατί επικεντρώθηκε στις συγκεκριμένες περιφέρειες. Η εξοικονόμηση ήτανε τεράστια. Οπότε, λένε ότι πρέπει να διαλειτουργούν τα συστήματα, προκειμένου να υπάρχει έλεγχος κτλ. Υπάρχει, όμως, και το πάρε-δώσε με την ΚΤΠ, που μπορεί να προσφέρει σε εμάς, εμμέσως, οφέλη τα οποία να μεταφερθούν και να κάνουν πολλαπλάσια εξοικονόμηση στο δημόσιο. Δεν ξέρω αν έγινε κατανοητό το παράδειγμα του δημοσιονομικού οφέλους που δημιουργείται από αυτή την διαδικασία;

11) **Π. Χατζηπαντελή**: Ωραία. Απαντώντας λίγο στα ερωτήματα της κας Αλευρίτου, θα μοιραστώ λίγο στην οθόνη μου το site του Υπουργείου μας. Το βλέπετε; Υπουργείο\Ανοικτά Δεδομένα: είναι οι αποφάσεις από το '15 και μετά. Επικοινωνία\ Τηλεφωνικός Κατάλογος: εδώ μπορείτε να βρείτε ανά Υπηρεσιακή Μονάδα ή αν γνωρίζετε το όνομα του υπαλλήλου, το βάζετε εδώ, και βλέπετε πού υπηρετεί και τα στοιχεία όλα. Επομένως, είμαστε από τους φορείς που συμμορφώθηκαν, όσον αφορά τον Ν. 4727, σε αντίθεση θα έλεγα με το Υπουργείο που το εισηγήθηκε.. αλλά αυτό, δεν το ακούσατε από εμένα. Επειδή περνά η ώρα όμως, να δώσω τον λόγο στον κ. Καπόπουλο, που έχει ζητήσει εδώ και ώρα.

12) **Δημήτρης Καπόπουλος**: Καλησπέρα σας, συγχαρητήρια για την διοργάνωση. Είναι πολύ ωραίο πράγμα να ακούει κανείς ότι κάποιος διαθέτει ανοικτά δεδομένα, ως δημόσιος φορέας, και πολύ περισσότερο ζητά τη γνώμη και άλλων για αυτά. Είμαι προϊστάμενος στο Τμ. Πληροφοριακών Συστημάτων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης και ο Συντονιστής του Διαύγεια στο Υπουργείο Οικονομικών. Θα ήθελα να σας κάνω κάποια σχολιάκια, αν επιτρέπετε, αλλά θα πρέπει να με συγχωρήσετε, πιθανόν να πω κάτι που το έχετε πει, το έχετε αναφέρει, γιατί συνδέθηκα αργότερα.

Έτσι, το πρώτο σχόλιο είναι να ενισχύσω αυτά που είπατε για την αξία των ανοικτών δεδομένων, τα παραδείγματα που αναφέρατε στη κα του ΕΚΠΟΙΖΩ και να πω ένα άλλο παράδειγμα. Εντάξει, είναι δεδομένα υψηλής αξίας. Και γιατί λέγονται δεδομένα υψηλής αξίας, τα μετεωρολογικά δεδομένα γιατί είναι δεδομένα υψηλής αξίας; Γιατί από

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

αυτά μπορεί να παραχθεί μεγάλη επιπρόσθετη αξία. Για παράδειγμα, κάποιος μπορεί να τα αξιοποιήσει και να φτιάξει ένα καινούργιο μοντέλο πρόβλεψης καιρικών φαινομένων. Όμως, και εδώ είναι το σχόλιο, δεν θα τα αξιοποιήσει κάποιος πολίτης ο οποίος θα τα διαβάσει, αλλά θα τα χρησιμοποιήσει κάποιος ο οποίος θα γράψει κάποια προγράμματα και θα παρουσιάσει δεδομένα βάσει αυτών των προγραμμάτων. Για να γράψει, όμως, τα προγράμματα, και αυτό θα πρέπει ίσως να το τονίσουμε, τα δεδομένα που διαθέτουμε εμείς ως ανοικτά θα πρέπει να είναι σε μηχαναγνώσιμο format, δηλαδή να μπορούν να τα διαβάσουν προγράμματα υπολογιστών.

Ένα άλλο σχόλιο είναι το εξής: αναφέρατε ότι βγάζετε Υπουργικές Αποφάσεις, δεν ξέρω μήπως το είπατε και δεν τα άκουσα όλα, αλλά στον Ν.4727, το άρθρο 63, καταργεί την υποχρέωση που είχαμε από τον Ν. 4305 να βγάζουμε ΥΑ. Επομένως, μπορούμε να διαθέτουμε τα ανοικτά δεδομένα σε κατάσταση που μπορούμε να τα διαθέσουμε κατ' ευθείαν. Αν μπορείτε ελέγξτε το.

Ένα άλλο σχόλιο είναι ότι αυτή τη στιγμή βγάζουμε κάποια ανοικτά δεδομένα που μπορούμε να διαθέσουμε, αλλά που να τα διαθέσουμε; Ναι μεν υπάρχουν, όπως πολύ ωραία είπε ο κ. που έδωσε το app –ναι το βλέπω στο chat–όπου μπορούμε να βρούμε εκεί και τα δικά σας και τα δικά μας δεδομένα, αλλά για να βάλουμε δεδομένα καινούρια πρέπει να τα διαθέσουμε μέσω του app, τουλάχιστον όπως είναι τώρα το app του data.gov.gr. Δεν ξέρω αν το έχετε λάβει υπόψη σας στον σχεδιασμό. Ένα άλλο, που θα ήθελα επίσης να πω, είναι ότι είναι πολύ ωραίο σε διυπουργικό επίπεδο –επειδή το άκουσα και αυτό– δύο υπουργεία να συνεργάζονται και να βγάζουνε μαζί, από κοινού, δεδομένα. Έτσι, αν σε αυτό το πλαίσιο έχετε κάτι υπόψη σας από το Υπουργείο Οικονομικών ή το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, να βγει συνεργασία, και το λέω αυτό εξ αρμοδιότητας, ευχαρίστως να συνεργαστούμε.

13) **Π. Χατζηπαντελή:** Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Ο κ. Πεπονάκης έχει ζητήσει τον λόγο, επίσης, μπορούμε να τον ακούσουμε.

14) **Κωστής Πεπονάκης:** Καλημέρα σας. Είμαι από αγροτικής διοίκησης, οπότε είμαι ιδιώτης μελετητής. Παρακολουθούσα την ενημέρωση, θα πω λιγάκι τα δικά μου ερωτήματα:

Το ένα είναι ότι κάποια από τα ανοικτά δεδομένα υπάρχουν με μεγάλη διασπορά, δεδομένου το ότι είναι σχετικά με τον αγροτικό χώρο, είναι διαθέσιμα μέσω διαφορετικών υπηρεσιών, διαφορετικών Υπουργείων, δηλαδή από τη Στατιστική Υπηρεσία, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

μετεωρολογικά δεδομένα από την ΕΜΥ και το Αστεροσκοπείο, ή από Ευρωπαϊκούς Οργανισμούς, όπως το CORINE που καταγράφει τις χρήσεις γης κ.α. Θα ήταν χρήσιμο, πιστεύω, αν γινόταν κάποια προσπάθεια όλα αυτά να έλθουν σε ένα χώρο.

Το δεύτερο, σε ότι αφορά τα γεωχωρικά δεδομένα, είναι ότι πολλές φορές είναι διαθέσιμα μέσω εφαρμογών, αλλά δεν είναι δυνατή η λήψη τους για χρήση με προγράμματα γεωχωρικών δεδομένων, όπως π.χ. ο εδαφολογικός χάρτης της Ελλάδος, ο οποίος είναι αναρτημένος στην πλατφόρμα του IRIS που έχει ο ΟΠΕΚΕΠΕ, αλλά μπορούμε να τα κατεβάσουμε μόνο σε μορφή PDF, κάτι που τα κάνει δύσχρηστα. Το κομμάτι αυτό, μια και είπα το 'δύσχρηστα' είναι το κομμάτι της οργάνωσης των πληροφοριών, αυτό που ανέφερε και ο προηγούμενος, ότι πρέπει τα δεδομένα, ει δυνατόν, να είναι και σε μία μορφή που να είναι εύκολα επεξεργάσιμα για να είναι και αξιοποιήσιμα. Π.χ. τα δελτία τιμών που εκδίδουν οι Περιφέρειες, το οποίο είναι ένα χρήσιμο εργαλείο παρακολούθησης των τιμών και θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε κάποιες διακυμάνσεις και να τις συνδέσουμε με την εποχικότητα ή με αρκετά δεδομένα στο πλαίσιο ενός προγραμματισμού παραγωγής των παραγωγών. Ένα άλλο σημείο που βλέπω κάποιες φορές και υπάρχει θέμα είναι η τεκμηρίωση. Για παράδειγμα, η βάση δεδομένων που έχει το Υπουργείο για τα γεωργικά φάρμακα είναι διαθέσιμη, μπορεί να τη κατεβάσει κανείς, εγώ όμως είναι δύσκολο να τη χρησιμοποιήσω, γιατί δεν υπάρχει κάποια τεκμηρίωση. Αν, δηλαδή, είναι να χρησιμοποιήσει κανείς κάποια δική του εφαρμογή ή συνδέοντάς το με ένα λογισμικό ολοκληρωμένης διαχείρισης αγροτεμαχίων. Ακόμη θα ήταν χρήσιμο να υπήρχε και ένα API, ένα πρωτόκολλο επικοινωνίας προγραμμάτων με τη βάση δεδομένων του Υπουργείου, ώστε να υπάρχει και μια άμεση ενημέρωση των λογισμικών αυτών. Δείχνει ότι χρειάζεται μια στενή παρακολούθηση για το χάσιμο 100 ωρών από πλευράς προγραμματισμού. Πιστεύω ότι δεν υπάρχει όριο στο πού μπορεί να χρησιμοποιήσει κανείς τα δεδομένα που είναι ανοικτά, αρκεί να είναι καλά οργανωμένα και με τεκμηρίωση η δομή που παρουσιάζονται. Αυτά, ευχαριστώ πολύ.

- 15) **Π. Χατζηπαντελή:** Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ, κ. Πεπονάκη. Ιδέες σαν αυτές είναι ο λόγος για τον οποίο γίνεται η σημερινή εκδήλωση. Θα κρατήσουμε τα στοιχεία επικοινωνίας σας και θα επικοινωνήσουμε μαζί σας και αργότερα, τις επόμενες ημέρες, γιατί αυτές τις ιδέες που μας δώσατε θέλουμε πραγματικά να τις δούμε και να τις θέσουμε σε εφαρμογή. Ευχαριστούμε θερμά. Ακολουθεί ο κ. Ηλίας Δημητριάδης.

16) **Ηλίας Δημητριάδης:** Καλησπέρα σας. Εγώ είμαι Data Scientist* και ερευνητής στο Τμήμα Πληροφορικής Θεσσαλονίκης. Συγχαρητήρια για τη δουλειά σας. Παρόλα αυτά θα είμαι λίγο καυστικός –πάντα καλοπροαίρετα. Γενικά, η εικόνα που έχει το data.gov.gr αυτή τη στιγμή είναι μια πολύ απλή στατιστική περιγραφή κάποιων δεικτών. Τέτοιου είδους δεδομένα, δυστυχώς, κατά τη ταπεινή μου άποψη δεν μπορούν να προσθέσουν αξία. Είναι σε πάρα πολύ high level analysis, δηλαδή όταν διαθέτει η τροχαία στατιστικά για κάθε τροχαίο, για κάθε χρόνο, για κάθε μήνα, έχετε ένα στοιχείο: πόσα τροχαία, πόσα ήταν θανατηφόρα και πόσα είχαν τραυματία. Αυτά δεν αρκούν για να βγάλεις δεδομένα από δεδομένα που έχουν υψηλή αξία. Πώς θα είχαν αξία; Αν τα τροχαία που καταγράφονταν είχαν δεδομένα για το στίγμα ή τι ώρα έγιναν, πόσα άτομα ήταν μέσα. Τώρα είναι απλά μια στατιστική μελέτη που, φυσικά, δεν εμπνέει κανένα έξτρα κίνητρο για να τα αναλύσουν. Θα σας δώσω ένα πολύ απλό παράδειγμα. Αν πάτε στην σελίδα gov.police.uk είναι το αποθετήριο δεδομένων για τα εγκλήματα που γίνονται ή που δίνει τα ποινικά αδικήματα σε όλη την Αγγλία. Είναι χωρισμένα σε νομούς, έχουνε την ώρα, το μέρος, το ποιος το δήλωσε, αν τελικά αθωώθηκε ή καταδικάστηκε ο ένοχος, αν υπήρξε προσπάθεια διαφυγής. Είναι ένα τόσο ισχυρό σύνολο δεδομένων, σας το λέω για παράδειγμα, και από αυτό έχουν βγει άπειρα συμπεράσματα. Ο λόγος που δεν βρίσκετε και που δεν εκμεταλλευόμαστε τα data για να φτιάξουμε κάτι, είναι ότι δεν έχουν κάτι να δώσουν. Και δεν μιλάω, φυσικά, για κάποιες εξαιρέσεις αλλά για την πλειονότητά τους. Επίσης, στο site το παλιό, το archive, δεν δουλεύουν, οπότε κι αν υπήρχαν κάποια δεδομένα που έχουν αξία, δεν είναι προσβάσιμα. Στο data.gov.gr που υπάρχει τώρα, ναι μεν είναι προσβάσιμα –πολύ καλή επιλογή στις Δ/νσεις του κ. Καπόπουλου, αν θυμάμαι καλά, να υπάρχει η επιλογή του API– αλλά θα πρέπει να είναι σε μια μορφή που να είναι άμεσα διαχειρίσιμη ή οτιδήποτε άλλο .csv, αλλά στο προηγούμενο στάδιο –που δεν δουλεύει– δεν μπορείς να παράγεις κάποια δεδομένα που να έχουν ενδιαφέρον.

Το PDF πρέπει να το βγάλουμε από τη ζωή μας, το λέω πάλι τόσο φιλικά, δηλαδή το PDF για να το πασάρεις και να βγάλεις κάποια αξία από αυτό ή value των δεδομένων είναι και δύσκολο προγραμματιστικά και δεν υπάρχει τρόπος να μη κάψει τη διαδικασία, οπότε είναι αποτρεπτικός παράγοντας. Γενικά, αυτά θα ήθελα να πω, αλλά επειδή πιστεύω ότι έχετε μέλλον για πάρα πολλά πράγματα, το site τώρα έχει εικόνα –όχι το site, γενικά– ότι προσπαθώ να καλύψω κάποιους δείκτες και όχι τόσο για να βγάλω value. Καλύτερα να ήταν μόνο 10 τα διαθέσιμα dataset αντί για 1500, δεν ξέρω πόσα είναι, αλλά να είχαν πραγματικά κρυμμένη

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

πληροφορία ή πληροφορία που να μπορείς να την εκμεταλλευτείς. Και για κάτι που είπε η κα του ΕΚΠΟΙΖΩ, ότι αυτή η οικονομική δραστηριότητα που συνδέεται με τα ανοικτά δεδομένα εξιτάρει αυτούς που εκμεταλλεύονται αυτά τα δεδομένα. Να σας δώσω ένα απλό παράδειγμα: έψαχνα δεδομένα καιρού, παρελθοντικά δεδομένα καιρού για να κάνω ένα μάθημα πρόβλεψης καιρού Θεσσαλονίκης. Τα αγόρασα από ξένο site για 50 ευρώ, ενώ είμαι σίγουρος ότι τα κρατάτε κάπου. Προφανώς, όχι εσείς, αλλά η Υπηρεσία τα κρατά τα δεδομένα αυτά κάπου και με ακρίβεια, μάλιστα, ίσως και δευτερολέπτου, ίσως και ώρας, δεν ξέρω και εγώ. Αλλά εγώ τα αγόρασα, έδωσα 50 ευρώ για να αγοράσω αυτά τα δεδομένα. Αυτά, σας ευχαριστώ πολύ και καλή συνέχεια.

- 17) **Π. Χατζηπαντελή:** Εγώ απλώς να ευχαριστήσω θερμά τον κ. Δημητριάδη. Ήτανε χρήσιμα αυτά που μας είπε, αλλά βεβαίως να συμπληρώσεις Αργυρώ.
- 18) **Α. Μερκούρη:** Να πω σχετικά με τον κανονισμό επεξεργασίας των ανοικτών δεδομένων. Τα δεδομένα αυτά που είναι επεξεργάσιμα, τα JSON και ό,τι υπάρχει, είναι επεξεργάσιμα, αλλά θεωρούνται ως ανοικτά; Όταν μιλούσαμε για ανοικτά δεδομένα εννοούσαμε για καθαρή πληροφορία, επεξεργάσιμη. Τώρα, το καινούριο site data.gov.gr, συμφωνώ, επικεντρώνει πλέον στη στατιστική αξία, δεν είναι σε μορφή όπως είχαμε ανεβάσει παλιά, σαν ένα σύνολο δεδομένων, όπως σας εξήγησα στην εισήγησή μου, οπότε τα δεδομένα αυτά φαντάζομαι υπάρχουν στο αρχικό υλικό του Υπουργείου μας, αλλά δεν είναι πλέον αυτά που φαίνονται στη καινούρια πλατφόρμα. Φαντάζομαι ότι θα ανέβουν και αυτά, όπως με διαβεβαίωσαν, σταδιακά με τους φορείς, οπότε υπολογίζω ότι θα ανέβουν και αυτά που σας έχουμε παρουσιάσει σήμερα. Εύχομαι πραγματικά, ακούγοντας τέτοιους συνομιλητές, να ασχοληθείτε λιγάκι και με τον δικό μας φορέα. Να δείτε τα δεδομένα, δεχόμαστε τις κόκκινες κάρτες, μπορεί κάποια δεδομένα μας, όντως, να θέλουν δουλειά. Ωστόσο έχει γίνει ήδη αρκετή δουλειά σε υψηλής αξίας δεδομένα, δηλαδή σε ένα ξεσκαρτάρισμα που κάναμε με τις ομαδοποιήσεις των δεδομένων και να σας προσφέρουμε, έτσι σαν πληροφορία, έχουμε 5 σύνολα τα οποία ενημερώνονται τακτικά με τιμές, με παραγωγή. Θεωρώ ότι είναι υψηλής αξίας πολλά από τα δεδομένα. Θέλω να πω ότι όλοι οι φορείς έχουν υψηλής αξίας δεδομένα;

19) κα. Δήμητρα Κονδύλη, Ερευνήτρια από το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών & Υπεύθυνη Τοποθετηρίου του ΕΚΚΕ, μιας υποδομής που συντηρεί κοινωνικά και οικονομικά δεδομένα:

Κατανοώ την απογοήτευση και τις ανησυχίες του πιθανά νεότερου από εμένα συναδέλφου, του κου Δημητριάδη, αλλά εσείς έχετε ανοικτά δεδομένα και όχι FAIR (Findable= ανιχνεύσιμα, Accessible= προσβάσιμα, Interoperable= διαλειτουργικά, Reusable= Επαναχρησιμοποιήσιμα)*. Τα FAIR δεδομένα θα ήταν όπως θα έπρεπε να είναι. Γιατί δεν είναι διαλειτουργικά, ακόμη, τα δεδομένα σας, αλλά είναι, όμως, μια πολύτιμη πηγή για τον ερευνητή. Επίσης, εκείνο που θα μπορούσε να γίνει και θα μπορούσαμε να το δούμε και μαζί, και με το ΕΚΚΕ και με τους συναδέλφους, θα ήταν κάποια ζητήματα τεκμηρίωσης και ανεύρεσης τους. Γιατί βλέπω τα διοικητικά τα έχετε όλα, όσα είδα βέβαια πολύ γρήγορα, επειδή πήρα τη πρόσκληση αρκετά αργά. Χρειάζεται μια καλύτερη αναζήτηση και μια καλύτερη ταξινόμηση, σε αυτά που έχετε. Και το PDF, όντως, δεν βοηθά στο να τα επεξεργαστούμε με την έννοια των δεδομένων, βοηθά όμως στο να κάνουμε τη ποιοτική ανάλυση οι ερευνητές. Ακόμη και το PDF για μένα είναι και αυτό πολύτιμη πηγή. Επομένως, αυτό που χρειάζεται περισσότερο είναι καλύτερη τεκμηρίωση, αλλά αυτό νομίζω πως το γνωρίζετε και εσείς. Σας έστειλα και ένα μικρό μήνυμα στο chat, εμείς είμαστε ανοικτοί.

Αυτό που κάνετε το θεωρώ πάρα πολύ καλό, γιατί πριν από 10 ή 8 χρόνια θα ήταν αδιανόητο, αλλά σε αυτό θα ευχαριστήσουμε και την ΕΕ για την πρωτοβουλία και το συγκεκριμένο Υπουργείο της Ψηφιακής Διακυβέρνησης, το οποίο έχει κάνει πολλά πράγματα, και το Υπουργείο σας. Είμαστε ενήμεροι και νομίζω πως κάποια πράγματα μπορούν να βελτιωθούν. Όντως, φαίνεται σε αυτή τη φάση ότι ο ερευνητής μπορεί να τα αξιοποιήσει. Ίσως, δεν είναι για το ευρύτερο κοινό, και αυτό το κατανοώ, αλλά για τους ερευνητές είναι πιο εύκολο. Σας ευχαριστώ.

20) Παν. Χατζηπαντελή:

Ευχαριστούμε και εμείς πάρα πολύ για την παρέμβαση.

21) Άγγελος Τζώτσος:

Καλησπέρα και από εμένα. Είμαι Πρόεδρος του Διεθνούς Οργανισμού του Ανοιχτού Γεωχωρικού Λογισμικού, είμαι ο διαχειριστής του geodata.gov.gr, του portal για τα γεωχωρικά δεδομένα στην Ελλάδα, και ένας από τους δημιουργούς του data.gov του Αμερικάνικου, ΗΠΑ, που

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

είναι και το μεγαλύτερο στον κόσμο. Ήθελα λίγο να παρέμβω, όσον αφορά τη σπουδαιότητα των γεωχωρικών. Παρακολούθησα ότι δεν έχετε αρκετά γεωχωρικά δεδομένα, και μάλιστα δεν έχετε δημοσιεύσει τέτοια δεδομένα, και μάλιστα με μια αναζήτηση στο παλαιότερο site του geodata.gov.gr τα δεδομένα δεν υπάρχουν σε μορφή που θα μπορούσε να επεξεργαστεί ένα GIS σύστημα, δηλαδή, δεν υπάρχουν ανοικτά δεδομένα με τη μορφή GIS, οπότε θα ήθελα να τονίσω αυτό. Επειδή γνωρίζω ότι το Υπουργείο σας έχει βάση δεδομένων για γεωχωρικά δεδομένα, θα πρέπει και καλό θα ήταν να δοθούν ως ανοικτά δεδομένα, επειδή δημιουργούν μεγάλη υπεραξία, γιατί μπορούν να αναλυθούν στο χώρο και να προκύψουν πολύ χρήσιμα αποτελέσματα από την ανάλυσή τους.

Το δεύτερο σημείο που θα ήθελα να τονίσω είναι η ανάγκη της διαλειτουργικότητας. Ειδικά στα γεωχωρικά δεδομένα υπάρχει από την ΕΕ η Οδηγία INSPIRE, η οποία ουσιαστικά δείχνει το δρόμο, δηλαδή πώς θα πρέπει να δημοσιεύονται τα ανοικτά δεδομένα και πως πρέπει να τηρούνται τα ανοικτά πρότυπα, όπως είναι του Open Geospatial Consortium, που πάνω σε αυτό βασίζεται και η Οδηγία INSPIRE σαν Ευρωπαϊκή. Επομένως, θα ήθελα να σας παρακαλέσω, στην υλοποίηση των ανοικτών γεωχωρικών δεδομένων, όταν θα προβείτε σε αυτό, να λάβετε υπόψη σας ότι όχι απλώς θα πρέπει να δίνονται κάποια ανοικτά δεδομένα, αλλά θα πρέπει να βασίζονται στα πρότυπα του ODC και κατά προτίμηση με ανοικτό και ελεύθερο λογισμικό, ώστε να δημιουργήσετε την υπεραξία αυτών των δεδομένων, που εμείς δημιουργούμε όλα αυτά τα χρόνια σαν κοινότητα ελεύθερου λογισμικού, η οποία είναι και βασισμένη σε αυτά τα διεθνή πρότυπα. Επομένως, είναι κάτι που πάει μαζί, δηλαδή τα ανοικτά δεδομένα με το ανοικτό λογισμικό, με την ανοικτή επιστήμη, και όλο αυτό μαζί χωρίς το ένα από το άλλο δεν έχει μεγάλη υπεραξία, δηλαδή να μπορούμε να έχουμε και ανοικτά δεδομένα και ανοικτό λογισμικό για να μπορούμε να τα επεξεργαστούμε. Αυτή τη τοποθέτηση ήθελα να κάνω, ευχαριστώ πάρα πολύ, ήταν πάρα πολύ σημαντική αυτή η συζήτηση που έγινε, την παρακολούθησα από την αρχή και ευχαριστώ πάρα πολύ που το οργανώσατε όλο αυτό.

22) Παν. Χατζηπαντελή:

Εμείς σας ευχαριστούμε που συμμετείχατε και για τη χρήσιμη πληροφορία και πρόταση που μας κάνατε. Σημειώνουμε και τα δικά σας στοιχεία, γιατί πρέπει να είμαστε σε επικοινωνία μαζί σας, θα σας χρειαστούμε δηλαδή, στο μέλλον, όταν αποφασίσουμε να κάνουμε

περισσότερα πράγματα για τα γεωχωρικά μας δεδομένα. Ακολουθεί ο κος Γιαννόπουλος.

23) **Ηλίας Γιαννόπουλος:** Είμαι Σύμβουλος Πληροφοριακών Συστημάτων στο Γενικό Ίδρυμα Κοινωνίας και Έρευνας, ως εξωτερικός συνεργάτης, και ταυτόχρονα έχω συνεργαστεί με πάρα πολλούς φορείς, ειδικά στον αγροτικό τομέα και ειδικότερα στην αλιεία όπως ο ΟΚΑΑ διαχειρίζεται τις λαχαναγορές και όλα αυτά. Όπως έχουν πει όλοι οι προλαλίσαντες, όλοι εστιάζουμε στο ίδιο πρόβλημα, στη μορφή των δεδομένων και στην πληρότητα τους. Έψαξα και εγώ στο data.gov, είτε στη καινούρια του μορφή είτε στην παλιά του μορφή, για να μη ξαναλέμε τα ίδια, δεν υπάρχει κανένα απολύτως πλήθος. Και αν υπάρχει κάποιος πλήθος -συγκεκριμένα έψαχνα να βρω το πλήθος στις μηχανότρατες στην Ελλάδα- που είναι μια πολύ καλή πληροφόρηση για να ξέρεις πού ακριβώς και τι είδος βγαίνει, που ψαρεύει, τι εργαλεία έχει και τι μέγεθος έχουν, για πολλούς ερευνητές. Η πληροφόρηση που βρήκα στην παλιά πλατφόρμα ήταν από το Λ/Σ Μεστών στη Χίο, ένα excel το οποίο προγραμματιστικά και υπολογιστικά δεν είναι αξιοποιήσιμο στη μορφή αυτή, και είναι πολύ δύσκολο όπως έχουν πει και όλοι οι υπόλοιποι, και υπήρχαν μόνο όσα είχαν ελλιμενιστεί με νηολόγιο Χίου. Δηλαδή, από όλη την επικράτεια, υπήρχε μόνο αυτή η πληροφόρηση. Προφανώς, υπήρχε κάποιος υπάλληλος, ο οποίος είχε αυτή τη πληροφορία και στη παρότρυνση να γεμίσουμε δεδομένα τα ανέβασε. Αυτό το πράγμα είχε ανέβει το 2018. Έκτοτε, γνωρίζω ότι έχουν κοπεί πολλά σκάφη λόγω επιδοτήσεων, που έπρεπε να σταματήσουν οι άδειες τους, έχουν βγει καινούρια, έχουν αλλάξει πάρα πολλά πράγματα, αλλά δεν έχει καμία ενημέρωση.

Το ίδιο, έψαξα να βρω και στη λαχαναγορά το Μητρώο Νωπών Οπωροκηπευτικών (ΕΠΟΝ), το οποίο συνάδει τώρα τελευταία με τη δράση του Υπουργείου για τα βιβλία διαθεσιμότητας και διάφοροι έχουν φάει αρκετά, γιατί κανένας δεν ξέρει να τα τηρήσει και ποια είναι η σωστή φιλοσοφία του. Μέσα από το Μητρώο ΕΠΟΝ είναι το λεγόμενο ΜΕΝΟ, έχει ένα κωδικό αριθμό που επιτρέπει να γνωρίζουμε αν όντως αυτός ο έμπορος είναι πιστοποιημένος ή όχι, μπορεί λοιπόν να πάρει τη τομάτα ποικιλίας τάδε και να την εμπορευτεί, αλλιώς απαγορεύεται εξ ου και χάνεται μετά η ιχνηλασιμότητα. Αυτό σαν πληροφορία δεν υπάρχει, αλλά φαντάζομαι ότι, και αν υπήρχε, πάλι θα ήτανε κωδικοποιημένη, μέχρι και πριν δύο ή τρία χρόνια, και θα είχε μείνει εκεί.

Εστιάζω λοιπόν, πολλές κόκκινες κάρτες, αλλά ευτυχώς η πρωτοβουλία σας είναι καινούρια, πάντα έχει ανηφόρα, και φαντάζομαι ότι μέσα από αυτό το φτυάρι και το χτύπημα που λέμε, θα βγει κάτι καλό. Όλοι μαζί προσπαθούμε και γι' αυτό είμαστε εδώ και στο πρώτο κομμάτι της συνάντησης και στο δεύτερο. Δεν ήρθα εδώ ούτε για να κακολογώ. Πιστεύω ότι πρέπει να δημιουργηθεί ένας φορέας, ο οποίος να βαθμολογεί ή να πιστοποιεί τα δεδομένα. Είτε στην αρτιότητα τους, δηλαδή, ναι δεν έχω το 10% της Επικράτειας, γιατί δεν λέει τίποτε ως δείγμα για να τα πάρει ο ερευνητής και να τα αξιοποιήσει, στη ποιότητα δηλαδή, αλλά ούτε στη συχνότητα τους, δηλαδή, για να μιλάω στο 2021 για πληροφορίες που έχουν φτιαχτεί το 2017 σε ένα excel δεν λέει τίποτε. Είναι περσινά ξινά σταφύλια. Δεν ξέρω βέβαια, αν αυτός ο φορέας, δεν ξέρω αν είναι φορέας σε τίτλο ή αν αυτή η ομάδα είναι δουλειά του Υπουργείου Ανάπτυξης ή αν είναι του data.gov, γιατί φαντάζομαι ότι δεν θα είναι δουλειά του Υπουργείου Ανάπτυξης, αλλά ούτε οποιουδήποτε άλλου Υπουργείου, π.χ. Οικονομικών, μπορεί να έχει παρόμοιες πληροφορίες. Πάλι θα τα δούμε σε pdf, πάλι θα τα δούμε σε excel, πάλι θα τα δούμε ελλιπή, και πάλι θα τα δούμε να μην έχουν ανανεωθεί από τότε που ανεβήκαν. Εκεί λοιπόν, ποια είναι η κατεύθυνση του Υπουργείου, ώστε να μπορεί να δώσει ζωντάνια σε αυτά τα δεδομένα; Γιατί, να λέμε ότι έχω δεδομένα ανεβασμένα του 17, εφέτος είναι άχρηστα.

Δηλαδή, πιστεύω ότι χρειάζονται οι άξονες και οι κατευθύνσεις που θα ακολουθήσετε, ώστε να οδηγήσετε τον κόσμο να ανανεώνει τα δεδομένα του και να τα αξιοποιεί. Δηλαδή, όχι μόνο να τα αξιοποιεί, αλλά να τα συμπληρώνει. Δηλαδή, όπως είπε και ο νεαρός από τη Θεσσαλονίκη, από το Αριστοτέλειο, ότι σωστά υπάρχει από την Τροχαία πόσα ατυχήματα γίνανε, αλλά δεν του έχει τι ατυχήματα γίνανε, πού γίνανε, γιατί γίνανε, πληροφορίες που θα μπορούσαν να υπήρχαν, αλλά απλά δεν τις έβαλε. Παρόμοια και στο Υπουργείο Ανάπτυξης. Σε αυτό, ποια είναι η άποψη σας και ποιοι είναι οι άξονες που θα ακολουθήσετε για να βγουν τα αποτελέσματα και να είναι πιο αποτελεσματικά, για να έχουν value τα αποτελέσματα, αλλιώς δεν είναι αξιοποιήσιμα. Όσα και να φτιάξετε. Αυτό. Ευχαριστώ πολύ.

24) Π. Χατζηπαντελή:

Και εμείς σας ευχαριστούμε πολύ, και έχει νόημα αυτό που λέτε. Και για τη μορφή και για τη πληρότητα των δεδομένων, το σημειώνουμε. Δεν μπορώ να σας απαντήσω τώρα ότι θα κάνουμε αυτό και εκείνο και το άλλο, αλλά οπωσδήποτε θα το δούμε. Σας ευχαριστούμε και πάλι. Ο κοσ

Καπόπουλος επειδή είχε ήδη μιλήσει, θα περιμένει να μιλήσει ο κος Γιανναράκης;

25) Γιάννης Κωστής-Γιανναράκης:

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Συγχαρητήρια, καταρχήν, για την επιτυχημένη αυτή διοργάνωση, που αναδεικνύει κατά τη γνώμη μου, το πολύ σημαντικό έργο που έχετε κάνει. Το είχαμε δει στη πρώτη συνάντηση, στις 17 Δεκέμβρη 2020, για το Κυβερνητικό Σχέδιο για τη Διακυβέρνηση και σήμερα το βλέπουμε σε πολύ μεγαλύτερη έκταση και πληρότητα. Να σημειώσω και αν θέλετε σχολιάζοντας, όχι απαντώντας σε ορισμένες από τις παρατηρήσεις που έγιναν και από την κυρία του ΕΚΠΟΙΖΩ και από όλους όσον αφορά τη χρησιμότητα και την αξιοποίηση από κεντρικό χρήστη αυτών των δεδομένων, γιατί είναι σωστό, βέβαια, αυτό το χαμόγελο κάποιου πρέπει να διεκδικούμε και να επιζητούμε και να δημιουργούμε τις προϋποθέσεις ώστε να γίνεται. Είναι όμως, αποτέλεσμα μιας αλυσίδας δράσεων, κινήσεων, οι οποίες προϋποθέτουν ενέργειες που προτάθηκαν ήδη σε αυτή τη συνάντηση ή από άλλους που έχουν υπόψη τους να εμπλακούν στο κομμάτι που έχει το πιο ενδιαφέρον, να δημιουργήσουν αυτές τις υπηρεσίες και γιατί όχι από τους τελικούς χρήστες, οι οποίοι έχουν λόγο και προσεγγίσεις που είναι και δημιουργικές, δηλαδή μπορεί να γεννήσουν καινούριες ιδέες που στοιχειοθετούν αυτό που λέμε καινοτομία.

Εδώ να σημειώσουμε ότι θα είναι μεγάλη χαρά μας να συμβάλουμε, να συνδράμουμε, να συνδιοργανώσουμε κοινές δράσεις. Αυτή πιστεύω ότι είναι μια τέτοια, πρώτη δράση, η οποία αλληλεπιδρά με ενδιαφερόμενους. Μπορούμε να το προχωρήσουμε και να το κάνουμε πιο συγκεκριμένο. Και με την ευκαιρία, θα ήθελα να σημειώσω και να σας ενημερώσω ότι είμαστε στη φάση δημιουργίας ενός πόθου καινοτομίας για μια νέα γενιά υπηρεσίας, η οποία ανταποκρίνεται σε μια ευρωπαϊκή πρόκληση, για τη λειτουργία κόμβου καινοτομίας όπου να θέλουν νέες τεχνολογίες, που να φέρει νέες τεχνολογίες και νέες δυνατότητες στη πραγματική οικονομία, στους πολίτες και τις επιχειρήσεις με τρόπο ο οποίος να δημιουργεί, ακριβώς, αξία για αυτούς τους τελευταίους, και αυτό είναι μια μεγάλη πρόκληση για όλους μας, και θα είναι μεγάλη μας χαρά να συνεργαστούμε σε αυτό το σκοπό και σε αυτή τη προσπάθεια.

Τελειώνω λέγοντας και τονίζοντας ότι όλα για τα οποία μιλάμε αποτελούν μια αξία αξιόπαινη, η οποία ξεκινάει από τον αγρότη και τη γεωργική παραγωγή, έχει μέσα της εμπλεκόμενους μεταποιητές κτλ., και βεβαίως έχει τον πολίτη-καταναλωτή, ο οποίος πρέπει να ωφελείται

από όλη αυτή τη λειτουργία και αυτά τα δεδομένα έρχονται να υπηρετήσουν ακριβώς τη διαφάνεια και το δίδαγμα έγκειται στο να είναι σε καλύτερη πληροφόρηση όλη η αλυσίδα, ώστε να επιτελεί και να έχει καλύτερη λειτουργία. Και σε αυτό το πράγμα, ούτε η Ελλάδα ούτε η Ευρώπη έχουν κάνει όλα τα βήματα, τα οποία πρέπει να γίνουν, και εδώ να το σημειώσω και πάλι, ότι, παρόλο που ακούμε πολλές φορές, όπως έλεγε αυτός ο κύριος, ότι σε πολλά πράγματα υπάρχουν σημειώσεις και κόκκινες κάρτες, εσείς βγάζετε πραγματικά μια θετική προσέγγιση σε κάτι που έχει γίνει πολύ δουλειά και από εσάς και από άλλους συνεργάτες σας και παρουσιάζετε ένα όμορφο και, πιστεύω, χρήσιμο τρόπο. Και εδώ είμαστε μαζί με τους υπόλοιπους για ακόμη ένα βήμα. Σας ευχαριστώ πολύ και συγχαρητήρια και πάλι.

26) Π. Χατζηπαντελή:

Ευχαριστούμε πολύ κ. Γιανναράκη και ευχαριστούμε για τη βοήθειά σας στη διοργάνωση αυτής της εκδήλωσης. Έχει ζητήσει μέσω του chat ο κ. Ταμπούρης, που δεν έχει ξαναμιλήσει, να πάρει τον λόγο.

27) Θέμης Ταμπούρης:

Ευχαριστώ πολύ, καλησπέρα σας! Δεν ξέρω αν ακούγομαι καλά, νομίζω ότι ακούγομαι, ε; Ωραία, καλησπέρα σας, λέγομαι Ταμπούρης Θέμης, είμαι Καθηγητής στο Παν/μιο Μακεδονίας, το γνωστικό μου αντικείμενο είναι τα Πληροφοριακά Συστήματα και η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, συνεπώς ασχολούμαι με θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, θα έλεγα σε όλο μου τον επαγγελματικό βίο, ακόμα και πριν τον ακαδημαϊκό, είκοσι χρόνια. Κυρίως, βέβαια, με έργα από την ΕΕ, αντίστοιχα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πάντα, συνεπώς ασχολούμαι με ανοικτά δεδομένα τα τελευταία δέκα χρόνια από το '10 και μετά '11 πλέον, και από την τεχνολογική πλευρά, άρα τεχνολογίες για τα ανοικτά δεδομένα σε σημασιολογικό ιστό κτλ., αλλά και έργα που έχουν να κάνουν με την εκπαίδευση και τη παροχή εκπαιδευτικού υλικού κτλ. Τα λέω αυτά, για να έρθω ουσιαστικά να πω, τι είναι και τι έχω μάθει για την αλληλεπίδραση αυτή και από το εξωτερικό με τα έργα αυτά και κυρίως, νομίζω, πως αυτοί που έχουν να πουν πολλά πράγματα είναι οι Άγγλοι, γιατί αυτοί ήταν από τους πρώτους που ξεκίνησαν και είναι αυτοί που έχουν προχωρήσει αρκετά τα πράγματα. Ένα πράγμα που μου έκανε εντύπωση είναι ότι οι Άγγλοι ξεκίνησαν με πολύ μεγάλη διάθεση όντως και με τα οφέλη όλα αυτά που είπαμε και έχουν ποσοτικοποιηθεί κιόλας, αλλά δεν είναι μόνο οικονομικά, μέσω της ανάπτυξης νέων προϊόντων, υπηρεσιών, εταιρειών, παροχής προστιθέμενης αξίας και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

άλλων πληροφοριών, αλλά και κοινωνικά, όπως η διαφάνεια (ξέρουμε τη Διαύγεια κλπ.), απόδοσης του δημοσίου κτλ.

Οπότε υπήρχαν όλα αυτά, αλλά η αλήθεια είναι ότι σε σχέση με τις μεγάλες προσδοκίες, οι πρώτες έρευνες έδειξαν ότι ουσιαστικά και παγκόσμια αυτές οι προσδοκίες δεν ευόδωσαν. Δεν μπορέσαμε να πετύχουμε αυτά τα οποία ελπίζαμε να πετύχουμε τόσο γρήγορα, τόσο εύκολα, τόσο αποτελεσματικά. Συνεπώς, τα προβλήματα που ακούτε τώρα και όλη η καλοπροαίρετη κριτική και γκρίνια ακόμη που ακούμε (απλώς η δικιά μου συμβουλή είναι) να μην θεωρείτε ότι είναι κάτι πρωτόγνωρο, ότι οφείλεται στην Ελληνική πραγματικότητα. Είναι, ίσως, οι παιδικές ασχήμιες, όλες οι χώρες περνάνε στην αρχή και όσοι ασχολούνται στην αρχή ξεκινάνε με μεγάλες προσδοκίες, βλέπουμε μετά ότι τα πράγματα είναι πιο δύσκολα, πιο πολύπλοκα, απαιτούν λίγο διαφορετική προσέγγιση, από αυτήν που είχαμε επιχειρήσει. Ωστόσο, είναι προφανές ότι πρέπει να κάνουμε την αρχή, γιατί δεν θα γίνει τίποτε ποτέ. Άρα, επομένως, θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό αυτό που κάνετε με τα όσα προβλήματα εντοπίστηκαν να υπάρχουν. Παρόλα αυτά, το πρώτο βήμα είναι πολύ σημαντικό. Άρα, αν δεν γίνει το πρώτο βήμα, δεν μπορεί να γίνει τίποτε από εκεί και πέρα, οπότε για μένα είσαστε στο σωστό δρόμο και είσαστε σίγουρα. Είναι πολύ σημαντικά αυτά που κάνετε.

Τώρα, τι άλλο άκουσα που μου έκανε αρκετή εντύπωση, που άκουσα από τους Άγγλους συναδέλφους; Άκουσα ότι έχουν αλλάξει λίγο τη προσέγγιση τους και όντως έχουν ξεφύγει από μία προσέγγιση συλλογική, του ανοίγματος δεδομένων με βάση την ευκολία στο άνοιγμα ή με βάση του τι θεωρεί η διοίκηση, και έχουν πάει σε μια λογική πιο στοχευμένου ανοίγματος. Δηλαδή, το άνοιγμα όλων των δεδομένων για όλα τα πράγματα, ανά πάσα στιγμή, έτσι και τα δεδομένα να είναι ποιοτικά, όπως ειπώθηκε πριν ότι υπάρχει στοιχείο, ένα data. Για να γίνει όλο αυτό χρειάζεται μια οργάνωση, η οποία είναι πολύ μεγάλη. Αν περιμένουμε να μπει αυτή η οργάνωση, να φτιαχτεί πρώτα και μετά να προχωρήσουμε ουσιαστικά, θα περιμένουμε πάρα, πάρα πολύ καιρό, ίσως και για πάντα. Άρα τι να κάνουμε; Ποια είναι η εναλλακτική; Η εναλλακτική είναι η εστίαση σε συγκεκριμένα πράγματα. Άρα, εστίαση σε συγκεκριμένες ανάγκες, με βάση δημιουργίας ενός οικοσυστήματος από ανθρώπους, οι οποίοι να ενδιαφέρονται για κάποια δεδομένα. Πραγματικά, δεν έχει σημασία να ανοίξουμε 150 σύνολα, αλλά να ανοίξουμε 5, για τα οποία όμως ξέρουμε ότι υπάρχει ενδιαφέρον. Αυτά που εμείς μάθαμε, επίσης, είναι ότι πρέπει να έρθουμε σε επαφή,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

δηλαδή να δουλεύουμε μαζί οι πάροχοι των δεδομένων με το δημόσιο. Δηλαδή, με τους εν δυνάμει χρήστες, είτε είναι η ΚτΠ, είτε είναι τα Πανεπιστήμια, είτε είναι εταιρείες, έτσι ώστε να υπάρχει μια ανατροφοδότηση ενδιαφέροντος και προσφοράς, γιατί είναι προφανές ότι και για τη διοίκηση είναι σαφώς καλύτερο όταν αυτό που κάνουν, βλέπουν ότι έχει άμεσα ένα αντίκτυπο, κάποιος το χρειάζεται, κάποιος το θέλει. Επομένως, από το να ανοίγουμε γενικά και αόριστα ότι υπάρχει, θα έλεγα ότι είναι καλύτερα να ανοίξουμε στοχευμένα δεδομένα, στην αρχή μέσω ενός μικρού κύκλου με 5-10 ατόμων, αλλά μπορεί να αναπτυχθεί γρήγορα όπως το start small think big scale fast. Οπότε, νομίζω, αν είχα εγώ να προτείνω κάτι θα ήταν σε αυτή τη κατεύθυνση.

Από την πλευρά μας, εμείς στο Πανεπιστήμιο, κάνουμε με τους φοιτητές data forms, κάνουμε εργασίες που σχετίζονται με την επεξεργασία των δεδομένων, ψάχνουμε δεδομένα για να τα αξιοποιήσουμε να φτιάξουμε εφαρμογές προστιθέμενης αξίας. Αυτό που εγώ θεωρώ είναι ότι η δημιουργία των εφαρμογών δεν είναι δουλειά δικιά σας, αλλά η δουλειά δικιά σας είναι να ανοίξετε τα δεδομένα και να έρθετε σε επαφή, μετά, με ανθρώπους που αυτοί να τα θέλουν και κατόπιν αυτοί θα πρέπει να κάνουν την επαφή με τους ανθρώπους που κάνουν όλες τις υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας. Αυτό τελικά είναι η όλη ιδέα. Ότι ο καθένας κάνει τελικά αυτό που τον ενδιαφέρει. Άρα, επομένως, είμαι στη διάθεση σας για οποιαδήποτε περαιτέρω δράση, μέσω των φοιτητών, μέσω των data forms, στοχευμένων στο Υπουργείο σας. Γενικά, είμαι ανοικτός σε οποιαδήποτε συνεργασία σχετίζεται με τη περαιτέρω αξιοποίηση και τη δημιουργία αυτού του οικοσυστήματος το οποίο θα βοηθήσει τα πράγματα να πάνε ένα βήμα παραπέρα. Ευχαριστώ και πάλι για τη δυνατότητα που δόθηκε μέσα από τη δράση αυτή, να γνωριστούμε και να μας πείτε τι κάνετε.

28) Π. Χατζηπαντελή:

Εμείς ευχαριστούμε πάρα πολύ. Πέρα από τις προτάσεις που διατυπώθηκαν και που πολλές από αυτές είναι αρκετά συγκεκριμένες και θα πρέπει να τις πιάσουμε αύριο κιόλας και να τις δουλέψουμε. Νομίζω ένα μεγάλο όφελος της συνάντησης είναι το ότι ήρθαμε σε επαφή με ανθρώπους θα θελήσουμε να κρατήσουμε την επαφή και χαιρόμαστε που βλέπουμε ότι είσαστε πρόθυμοι και εσείς, να μας συνδράμετε σε όλη αυτή την προσπάθεια και αυτό είναι πολύ ενθαρρυντικό για την διάρκεια που μπορεί να έχει αυτή η προσπάθεια. Ευχαριστούμε και πάλι τον κ. Ταμπούρη. Είχε ζητήσει τον λόγο πριν ο

κ. Καπόπουλος και η κα Κονδύλη. Κύριε Καπόπουλε σας δίνουμε τον λόγο και πάλι.

29) κ. Καπόπουλος:

Πράγματι πολύ ενδιαφέρον είναι όλα αυτά, και συμφωνούμε όλοι ότι πράγματι η αξία των δεδομένων εξαρτάται από τον μορφότυπο στον οποίο διατίθενται για τη δημιουργία των εφαρμογών. Όμως, ξέρετε, δεν θα ήθελα να ρίξουμε και όλο το ανάθεμα σε μικρότερες μορφές. Και το ερώτημα, για παράδειγμα, αν τα pdf είναι ανοιχτά δεδομένα, θεωρούνται ανοικτά δεδομένα; Ναι, σαφώς θεωρούνται ανοικτά δεδομένα. Το διαύγεια τι έχει προσφέρει; Προσφέρει pdf. Σαφώς και το διαύγεια είναι πηγή ανοικτών δεδομένων. Ξέρετε, η κλίμακα των 5 αστεριών, μπορεί να το ξέρουν οι συνάδελφοι που ασχολούνται, του Tim Berners-Lee, κατατάσσει αυτό ακριβώς: τους μορφότυπους των δεδομένων σε 5 επίπεδα. Το 1^ο επίπεδο είναι το pdf. Και αυτά είναι, βέβαια, μέχρι το τελευταίο, που είναι τα JSON και άλλες μορφές. Το ένα είναι αυτό.

Το δεύτερο είναι ότι, όπως είπε και η κα Κονδύλη, όχι μόνο τα δικά σας δεδομένα, αλλά όλων της δημόσιας διοίκησης, πρέπει να προσαρμοστούν στις αρχές FAIR. Οι αρχές FAIR αναφέρονται σε Υπουργεία, δεν είναι τυχαίο, πρέπει να τις ακολουθούν και στο F, στο A, στο I κτλ. Ε, σίγουρα πάσχουμε! Και έχει πολύ δίκαιο σε αυτό που λέει. Το τρίτο, ξέρετε, με τον τελευταίο νόμο και αυτό, ως προς την επικοινωνία και πολύ ωραία ακούστηκε η αγωνία: βγάζουμε κάποια δεδομένα, είναι όμως αυτά επικαιροποιημένα; Είναι πολύ μεγάλο θέμα, πολύ μεγάλο ζήτημα. Τα βγάλαμε το '15, ξέρω εγώ, το '14. Γιατί, αν δεν είναι επικαιροποιημένα, εμείς η δημόσια διοίκηση πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι είναι πιθανόν να δίνουμε ψευδή πληροφορία. Δηλαδή, κάποια αποτελέσματα που θα βγάλουμε, εκμεταλλευόμενοι αυτά τα δεδομένα, πιθανόν να είναι garbage in garbage out, όπως είναι και η ορολογία. Κοιτάξτε ο νομοθέτης, τώρα, στον 4647, μπορώ να πω ότι το έχει προβλέψει και τι λέει; Λέει ότι από δω και πέρα, οποιοδήποτε πληροφοριακό σύστημα ή οποιοδήποτε σύστημα επικαιροποιούμενο πρέπει να διαθέτει ανοικτά δεδομένα. Πρέπει να προδιαγράψει μέσα από την προκήρυξη ποια δεδομένα θα δώσει. Και εδώ είναι το πολύ ωραίο σημείο, εκεί να μπει η ΚτΠ, εκεί να μπούνε οι ερευνητές, δηλαδή όταν φτιάχνουμε εμείς την προκήρυξη, τη διακήρυξη για ένα έργο, εκεί να έχουν συμμετοχή -τι το πιο ωραίο- σαν πρόταση, να μπαίνουνε όλες οι ιδέες. Δηλαδή, τα δεδομένα που θα δίνουν τα νέα

πληροφοριακά συστήματα, που θα είναι πρωτογενή δεδομένα, που θα είναι στη μορφή που θέλουμε να έχουν προδιαγραφεί από το σημείο της προκήρυξης. Εντάξει, κάποια σχόλια. Αυτά, δεν έχω τίποτε άλλο.

30) Π. Χατζηπαντελή:

Ωραία, σας ευχαριστούμε πολύ. Βλέπω ότι η κα Κονδύλη κατέβασε το χεράκι της. Θέλει μήπως να μιλήσει ή καλύφθηκε;

31) Δήμητρα Κονδύλη:

Όχι, καλύφθηκα.

32) Π. Χατζηπαντελή: Ωραία, κάποιος άλλος που θα ήθελε να προσθέσει κάτι; Μάλλον όχι, δεν βλέπω κάποια κίνηση. Φτάσαμε, λοιπόν, κοντά στο τέλος αυτής της πολύ ενδιαφέρουσας, νομίζω, εκδήλωσης-συνάντησης-συζήτησης. Έτσι, πολύ αδρά συνοψίζοντας, να πω ότι ακούσαμε και πολύ ωραία γενικά σχόλια, σχόλια σε σχέση με τη διαδικασία με την οποία αποφασίζεται τι θα διατεθεί ανοικτό στους πολίτες ως δεδομένο. Ακούσαμε για τη διαδικασία, δηλαδή, πως αυτή θα πρέπει να είναι πιο συμμετοχική, ακούσαμε ενδιαφέροντα πράγματα για τη μορφή που πρέπει να έχουν τα δεδομένα και με τις ευκολίες-να το πω έτσι-τις τεχνολογικές, οι οποίες πρέπει να προσφέρονται, ούτως ώστε τα δεδομένα αυτά να είναι άμεσα αξιοποιήσιμα από τους ενδιαφερόμενους. Ακούσαμε, ακόμη, και προτάσεις συγκεκριμένες για συγκεκριμένα σύνολα δεδομένων, όπως είναι οι τιμές των προϊόντων, τα γεωχωρικά δεδομένα, ο εδαφολογικός χάρτης, τα οποία ενδιαφέρουν τους πολίτες που είτε δραστηριοποιούνται στον αγροδιατροφικό τομέα, είτε είναι ερευνητές, είτε έχουν κάποιο άλλο επαγγελματικό ενδιαφέρον. Όλες αυτές οι προτάσεις έχουν καταγραφεί, αυτή η εκδήλωση θα είναι η πρώτη από μια σειρά από ενέργειες που θα κάνουμε στη προσπάθειά μας τα ανοικτά δεδομένα που διαθέτουμε να πληρούν τέτοιες προϋποθέσεις, ώστε η επόμενη έκθεση του εθνικού ερευνητή να λέει πολλά καλά πράγματα και πολύ λιγότερες αδυναμίες να εντοπίζει στο Υπουργείο μας. Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλους. Το γεγονός ότι, ακόμη και μετά την αναστάτωση της διακοπής, το ότι παραμείνατε 23 άνθρωποι να παρακολουθείτε αυτή τη συνάντηση είναι πάρα πολύ ενθαρρυντικό. Σας ευχαριστώ θερμά όλους και ιδίως να ευχαριστήσω τις δύο Υπηρεσίες της Γενικής Δ/σης, το Τμήμα Οργάνωσης και Απλούστευσης και ιδίως την κα Μερκούρη που έκανε την παρουσίαση, την Αργυρώ, αλλά και τη Δ/ση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και για την φροντίδα αυτής της εκδήλωσης αλλά και για τον τρόπο με τον οποίο με επαγγελματισμό και

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων**

με προσήλωση και με ζήλο χειρίζονται το θέμα των ανοικτών δεδομένων. Και θα συνεχίσουν να το κάνουν έτσι, παρά τις φωνές μου. Σας ευχαριστώ όλους θερμά. Σας εύχομαι να είστε πάντα υγιείς και να έχετε ένα καλό βράδυ. Και να σας ξαναδούμε σύντομα. Γειά σας!

— // —

Παράρτημα 1. Προσκεκλημένοι φορείς

A/A	ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΦΟΡΕΑ
1	ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΩΝ ΔΟΚΙΜΩΝ, ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ (ΕΒΕΤΑΜ)
2	ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
3	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
4	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
5	ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
6	ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ
7	ΓΕΩΠΟΝΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
8	ΓΕΩΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.)
9	ΔΗΜΟΚΡΙΤΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΡΑΚΗΣ
10	ΔΙΕΘΝΕΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ (ΔΙ.ΠΑ.Ε.)
11	ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ (Ε.Κ.Π.Α.)
12	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (Ε.Κ.Ε.Τ.Α.)
13	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΦΥΣΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ "ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ"
14	ΕΘΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (Ε.Κ.Κ.Ε.)
15	ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ
16	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
17	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ (Ν.4429/2016)
18	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΠΑΣΤΕΡ
19	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.)
20	ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
21	ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΓΕΩΡΓΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ - ΔΗΜΗΤΡΑ
22	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
23	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
24	ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
25	ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ (Ε.Φ.Ε.Τ.)

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

- 26 ΕΝΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ Η ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ-ΕΚΠΟΙΩ
- 27 ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ ΣΤΙΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ, ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ
- 28 ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ (Ι.Τ.Ε.)
- 29 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΓΕΩΠΟΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ (Ι.Γ.Ε.)
- 30 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ" (Ι.Τ.Υ.Ε.)
- 31 ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
- 32 ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
- 33 ΚΕΝΤΡΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ (ΚΕ.Π.Ε.)
- 34 ΜΠΕΝΑΚΕΙΟ ΦΥΤΟΠΑΘΟΛΟΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
- 35 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ (Ο.Ε.Ε.)
- 36 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
- 37 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ (ΕΛ.Γ.Α.)
- 38 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΩΝ ΑΓΟΡΩΝ ΚΑΙ ΑΛΙΕΙΑΣ (Ο.Κ.Α.Α.)
- 39 ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΕΓΓΥΗΣΕΩΝ (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.)
- 40 ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΦΥΣΗ (W.W.F.) ΕΛΛΑΣ
- 41 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
- 42 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
- 43 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
- 44 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ
- 45 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
- 46 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
- 47 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ (ΠΔ 88/2013 ΦΕΚ 129/Α)
- 48 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΑΤΡΩΝ
- 49 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
- 50 ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ
- 51 ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
- 52 ΧΑΡΟΚΟΠΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ